

**Letno
poročilo
2000**

**SLOVENSKA
IZVOZNA
DRUŽBA**

Družba
za zavarovanje
in financiranje
izvoza
Slovenije, d.d.,
Ljubljana

Firma:

Slovenska izvozna družba,
družba za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije,
d.d., Ljubljana

Naslov:

Ulica Josipine Turnograjske 6,
1000 Ljubljana, Slovenija

Telefon:

+386/ 1/ 200 75 00

Zavarovanje:

+386/ 1/ 200 75 40, 200 75 10

Financiranje in garancije:

+386/ 1/ 200 75 30, 200 75 33

Telefaks:

+386/ 1/ 200 75 75

E-pošta:

info@sid.si

Domača stran:

<http://www.sid.si>

Pooblaščen revizor:

PRICEWATERHOUSECOOPERS, d.d.
Parmova 53
1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: +386/ 1/ 475 01 00
Telefax: +386/ 1/ 475 01 09

Na podlagi 16. in 18. člena zakona o družbi za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije (Ur. l. RS, št. 32/92, 37/95, 34/96, 31/97 in 99/99) ter 20. člena statuta Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana, se za letni obračun in revizijo računovodskih izkazov družbe uporabljajo predpisi, ki veljajo za banke. Letno poročilo sprejme skupščina družbe na predlog uprave, mnenje o njem poda nadzorni svet, družba pa o svojem poslovanju poroča tudi Državnemu zboru Republike Slovenije.

Letno poročilo SID, d.d., Ljubljana za leto 2000, ki je njeno osmo letno poročilo po ustanovitvi družbe 22.10.1992, vključuje poslovno poročilo SID in računovodske izkaze družbe s komentarjem za finančno leto 2000, ki je bilo zaključeno 31.12.2000 ter bilo sprejeto na 11. redni skupščini družbe. Računovodske izkaze družbe je revidirala revizijska družba PRICEWATERHOUSECOOPERS, d.d., in o tem izdala pozitivno mnenje.

Vsebina

Nagovor uprave	4
Slovenska izvozna družba - osnovna predstavitev	5
Poslovanje SID za državni račun in vloga Komisije za pospeševanje izvoza	6
Storitve SID	7
Strategija razvoja SID	8
Poudarki o poslovanju SID v letu 2000	10
Zavarovanje	12
Zavarovanje pred kratkoročnimi komercialnimi riziki	15
Zavarovanje pred nekomercialnimi riziki, srednjeročnimi komercialnimi in drugimi nemarketabilnimi riziki	20
Financiranje	24
Garancije	27
Druge aktivnosti SID	29
Sodelovanje z državnimi in drugimi organi	29
Sistem zavarovanja in financiranja	29
Državni proračun	29
Drugo	30
Mednarodno sodelovanje	32
Bonitetne in druge informacije	34
Informacijski sistem	35
Kadri	36
Organizacijska shema SID	37
Računovodski izkazi s pojasnili	39
Poročilo pooblaščenega revizorja	47

Poslanstvo Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana

"Družba za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije je finančna organizacija za zavarovanje in financiranje izvoznih poslov ter za opravljanje drugih poslov, s katerimi se spodbuja in pospešuje ekonomske odnose s tujino." (drugi odstavek 2. člena zakona o družbi za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije, Ur.l. RS, št. 32/92, 37/95, 34/96, 31/97 in 99/99).

Pospeševanja poslov slovenskega gospodarstva

- z zagotavljanjem kvalitetnih, hitrih in mednarodno konkurenčnih storitev kreditnega zavarovanja slovenskim podjetjem pri njihovem nastopanju na domačem in tujem trgu;
- z ustvarjanjem gospodarske varnosti z nudenjem kvalitetnih zavarovalnih kritij pod pogoji, ki podjetjem omogoča konkurenčno ponudbo in varno poslovanje na obstoječih in novih trgih;
- s financiranjem poslov, ki slovenskim podjetjem omogoča pridobitev in izvedbo poslov izvoza in investicij na tujih trgih,
 - s pogoji financiranja, ki slovenskim podjetjem dodatno k ponudbi poslovnih bank omogoča konkurenčno nastopanje na tujih trgih,
 - z izdajanjem kvalitetnih garancij, ki dopolnjujejo ponudbo komercialnih bank in koristnikom zagotavljajo varnost poslovanja s slovenskimi podjetji in tem omogočajo izkoristiti poslovne priložnosti, ki se jim odpirajo na tujih trgih in na domačem trgu;
- s svetovanjem, informacijami in pomočjo pri izterjavah ter drugimi storitvami, ki dopolnjujejo te storitve zavarovanja in financiranja SID.

Pogoji ponudbe zavarovalniških storitev, ki jih SID izvaja za račun države, upoštevajo tudi interese davkoplačevalcev, da se v skladu z zmogljivostmi za to zavarovanje, podjetjem pri nastopanju na tujih trgih zagotavlja ustrezno gospodarsko varnost in hkrati skrbi za dolgoročno vsaj izravnani rezultat poslovanja, ki s plačanimi premijami in provizijami pokriva izplačane in neregresirane škode in stroške tega zavarovanja ter s tem zagotavlja dolgoročno podporo države poslom mednarodne menjave slovenskega gospodarstva.

Glavne dejavnosti SID:

- zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov in domačih terjatev pred komercialnimi riziki
- financiranje izvoza
- izdajanje garancij
- zavarovanje izvoznih kreditov v tujini pred nekomercialnimi riziki
- zavarovanje investicij v tujini pred nekomercialnimi riziki
- zavarovanje srednjeročnih izvoznih kreditov pred komercialnimi riziki
- zavarovanje pred tečajnimi riziki

Nagovor uprave

V letu 2000, na prehodu iz drugega v tretje tisočletje, je Slovenska izvozna družba, d.d., Ljubljana nadaljevala z dosedanjim pozitivnim trendom v poslovanju.

Rast obsega poslovanja bi lahko izluščili kot osrednjo značilnost minulega obdobja. Slovenska izvozna družba, d.d., je tako v lanskem letu zavarovala že več kot 10 odstotka celotnega slovenskega izvoza, kar je tudi v mednarodnih primerjavah precej velik delež.

Klasične storitve izvozno kreditne agencije, tako tiste na področju zavarovanja izvoznih kreditov in investicij v tujini, kot tudi financiranja izvoznih poslov, postajajo vse pomembnejše za zagotavljanje konkurenčnih pogojev izvoznikov in s tem ohranjanja in krepitve njihovega položaja na tujih trgih.

Zavarovanje poslov, kot politika pospeševanja prodaje in hkrati politika upravljanja s poslovnimi riziki, vse bolj dobiva svoje mesto tudi v slovenskem gospodarstvu. Zaenkrat zavarovalne zmogljivosti tako "državne" kot še posebej "komercialne", kljub tendencam regionalne koncentracije rizikov, še zagotavljajo ustrezno udobje in možnost za nadaljnje povečanje obsega poslovanja.

Financiranje oziroma refinanciranje izvoznih kreditov, namenjenih realizaciji projektov izvoza in investicij, postaja z zagotavljanjem konkurenčnih, predvsem dolgoročnih virov v tujih valutah, vse bolj pomembna aktivnost Slovenske izvozne družbe, d.d. Tudi slovenske poslovne banke se lahko, ob sodelovanju z izvozno kreditno agencijo, lažje vključujejo v vse zahtevnejšo tekmo na domačem trgu in v tujini.

V Slovenski izvozni družbi ocenjujemo, da so dosednji rezultati dobra osnova za poslovanje v prihodnjih letih. Sprejeta strategija, katere osnovni cilj je nadaljna rast obsega poslovanja, je še vedno aktualna in predstavlja temelj za načrtovanje in izvajanje poslovne politike.

Prilagajanje pogojev zavarovanja in financiranja pogojem v najboljših sorodnih institucijah v svetu in stalno izboljševanje "servisa" s kvalitetnim delom zaposlenih ob dobri tehnični in predvsem informacijski opremljenosti bodo tudi v letu 2001 temelj za doseganje skupnih ciljev delničarjev, države, zaposlenih in seveda poslovnih partnerjev.

Marjan Kramar
Predsednik uprave

Slovenska izvozna družba - osnovna predstavitev

- Slovenska izvozna družba, d.d., Ljubljana je slovenska izvozno-kreditna agencija (IKA). Ustanovljena je bila 22.10.1992 kot posebna zasebnopravna finančna institucija za zavarovanje in financiranje izvoza, na podlagi posebnega zakona o družbi za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije (Ur.l. RS, št. 32/92, 37/95, 34/96, 31/97 in 99/99).
- Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani s sklepom št. SRG 8069/92 z dne 27.10.1992 pod št. registrskega vložka 1/19966/oo.
- Večinski delničar družbe je Republika Slovenija (konec leta 2000 je njen delež znašal 91,15 odstotkov), poleg nje pa so delničarji SID še banke, zavarovalnice, Gospodarska zbornica Slovenije ter številna druga slovenska podjetja (skupaj je 31.12.2000 SID imela 83 delničarjev).
- SID je registrirana za širok spekter dejavnosti, s katerimi pospešuje prodajo blaga in storitev ter investicije slovenskih podjetij v tujini.

Za svoj **lasten račun** družba:

- zavaruje podjetja pred kratkoročnimi komercialnimi riziki v izvozu in domači trgovini;
- financira posle mednarodne trgovine in investicij;
- izdaja garancije za posle podjetij na tujih trgih in doma;
- nudi bonitetne informacije, svetovanje, pomoč pri izterjavah in opravlja druge spremljajoče storitve.

Za **račun države** SID izvaja:

- zavarovanje izvoznih kreditov pred nekomercialnimi riziki;
- zavarovanje investicij pred nekomercialnimi riziki;
- zavarovanje srednjeročnih izvoznih kreditov pred komercialnimi riziki;
- zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov pred komercialnimi (nemarketabilnimi) riziki v državah, ki niso članice OECD;
- zavarovanje pred tečajnimi riziki;
- ob tem SID (kot agent države) opravlja tudi tehnična in strokovna opravila v zvezi s programom izravnave obresti (PIO) za izvozne kredite in druge posle po posebnih pooblastilih.

Načela na katerih temelji poslovanje SID so zlasti načela varnosti, likvidnosti in rentabilnosti. Glede standardov varnega poslovanja, periodičnih in letnih obračunov ter revizij računovodskih izkazov se za SID uporabljajo tako rekoč enaki predpisi kot za banke. Nadzor nad bančnim delom poslovanja SID opravlja Banka Slovenije, nadzor nad opravljanjem zavarovalnih poslov družbe za njen lasten račun pa izvršuje Agencija za zavarovalni nadzor, SID pa nadzira tudi Ministrstvo za finance.

"Za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti družbe iz izdajanja garancij in zavarovanj, ki presegajo jamstveni kapital družbe, jamči Republika Slovenija. Republika Slovenija s posebnimi zakoni jamči za obveznosti družbe, ki presegajo jamstveni kapital družbe, iz najemanja kreditov, izdanih garancij v tujino in izdanih vrednostnih papirjev."
(17. člen zakona o SID).

Zadolževanje SID z garancijami države ureja tudi zakon o poroštvih Republike Slovenije za zadolževanje za potrebe financiranja izvoza (Ur.l. RS, št. 20/98).

Poslovanje SID za državni račun in vloga Komisije za pospeševanje izvoza

Poslovanje, ki ga SID kot slovenska izvozno-kreditna agencija (IKA) opravlja za račun Republike Slovenije, je poslovno in knjigovodsko ločeno od poslovanja SID, d.d., Ljubljana za njen lasten račun.

K pogojem za zavarovanje, ki ga SID izvaja za državni račun ter limitom, do katerih se za državni račun posli lahko zavarujejo po posamezni državi, daje po zakonu o SID soglasje medresorska Komisija za pospeševanje izvoza. Komisija med drugim določa tudi pogoje in merila za regresiranje obresti za izvozne kredite ter daje soglasja k poslom financiranja, ki presegajo 5 odstotkov, in k poslom zavarovanja ter izdajanja garancij, ki presegajo 10 odstotkov vrednosti kapitala družbe.

Varnostne rezerve, ki za SID predstavljajo pomembne zavarovalne kapacitete za zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki, preden izplačane zavarovalnine morebiti bremenijo državni proračun (začetna sredstva teh varnostnih rezerv je na podlagi posebnega zakona zagotovila Republika Slovenija iz kupnin za privatizirana družbena podjetja) se oblikujejo iz premij in drugih dohodkov, ki jih družba ustvari s poslovanjem na področju zavarovanja in pozavarovanja pred nemarketabilnimi riziki (nekomercialni riziki, srednjeročni komercialni riziki in drugi kratkoročni komercialni (nemarketabilni) riziki). Uporabljajo se predvsem za poravnavo obveznosti do zavarovancev in kritje izgub iz zavarovalnih poslov, ki jih SID opravlja za državni račun. Če nastalih škod ni mogoče poravnati iz omenjenih rezerv, zagotovi sredstva za izplačilo škod iz naslova zavarovanj pred nemarketabilnimi riziki po zakonu o SID Republika Slovenija.

Podoben status kot varnostne rezerve imajo tudi v začetku leta 1998 oblikovane posebne varnostne rezerve za zavarovanje pred tečajnimi riziki.

Storitve SID

V primerjavi z večino izvozno-kreditnih agencij (IKA) iz drugih držav se SID uvršča med tiste (*one-stop agency*), ki svojim strankam ponuja širok in kompleten krog različnih finančnih storitev zavarovanja, financiranja in izdajanja garancij, kar dopolnjuje še z nekaterimi spremljajočimi storitvami, kot so na primer informacije o bonitetah podjetij, rizičnosti tujih trgov, pravno svetovanje, pomoč pri izterjavah dolgov in podobno.

Poleg tega je SID edina finančna institucija v Sloveniji, ki zavaruje kredite tako pred komercialnimi kot tudi pred nekomercialnimi, vključno s tečajnimi riziki, hkrati pa zavaruje tudi investicije slovenskih podjetij v tujini pred nekomercialnimi riziki. S tem z zavarovalne strani v polni meri spremlja posle prodaje svojih strank, hkrati pa konkretnemu poslu poleg zavarovanja izvoznih kreditov dodaja še možnost posrednega ali neposrednega financiranja teh poslov v domači ali tuji valuti ter izdajanja raznih garancij. Pri tem SID svojim strankam ne pomaga samo pri nastopanju na tujih trgih, pač pa jim pred kratkoročnimi komercialnimi riziki zavaruje tudi njihove domače terjatve; z zavarovalnim kritjem jim torej lahko pokrije njihovo celotno prodajo (*whole turnover*), kar velja enako tudi za garancije, ki jih SID izdaja tujim koristnikom in tudi za poslovanje podjetij na domačem trgu.

S svojo svetovalno vlogo in preventivno funkcijo zavarovanja družba pomaga slovenskim podjetjem pri nastopanju na njihovih prodajnih trgih, jim ob nastopu zavarovalnega primera povrne nastalo škodo ter jih tako zavaruje pred riziki neplačila ali nepravočasnega plačila domačih in tujih kupcev, dolžnikov ali garantov, ne glede na to ali je do neplačila ali zamude plačila prišlo zaradi komercialnih ali nekomercialnih rizikov. Pomaga pa jim tudi pri izterjavah, z bonitetnimi in drugimi poslovnimi informacijami in raznim svetovanjem.

Zavarovanje izvoznih in domačih kreditov ter investicij s prenosom zavarovalnih pravic na poslovne banke (asignacija) podjetjem hkrati olajšuje tudi najemanje bančnih in drugih kreditov, potrebnih za njihovo poslovanje.

Vlada Republike Slovenije je že leta 1999 sprejela strategijo razvoja sistema zavarovanja in financiranja izvoza v Republiki Sloveniji in strateške dokumente ter načrte razvoja SID, ki jih je nadzorni svet družbe obravnaval v letih 1997, 1998 in 1999.

Za razvoj sistema zavarovanja in financiranja izvoza v Republiki Sloveniji so brez dvoma pomembna pravila Svetovne trgovinske organizacije (WTO), pravila oziroma dogovori članic Mednarodne zveze zavarovateljev kreditov in investicij (Bernska unija) ter, čeprav zaenkrat Slovenija še ni članica, tudi t.i. Konsenz Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), vključno s Knaepenovim paketom in procesom harmonizacije premijskih stopenj, ki jih v svoje predpise prevzema tudi Evropska unija (EU) ter tudi druga pravila o izvoznih kreditih, ki veljajo oziroma bodo veljala v EU. Zato je SID, ki pri svojem poslovanju upošteva pravila o izvoznih kreditih OECD, v zvezi s prilagajanjem in pogajanjem o članstvu Republike Slovenije v Evropski uniji (EU) tesno sodelovala z Ministrstvom za gospodarstvo tudi v okviru delovne skupine za poglavje 26 (zunanji odnosi). Pripravljena je bila tako analiza skladnosti pravil in poslovne politike SID ter slovenske zakonodaje z *acquis communautaire* - izvozni krediti, harmonogram in predlog izhodišč za pogajanja o članstvu Republike Slovenije v EU. Strategija razvoja SID, ki jo družba že tudi uresničuje v skladu z odločitvami pristojnih organov, med drugim upošteva potrebe in možnosti slovenskega gospodarstva, razvitost domačega finančnega sektorja, sedanjo in bodočo notranjepravno regulativo, mednarodna pravila na področju izvoznih kreditov, sodobno prakso in trende v svetu na področju zavarovanja in financiranja izvoza ter priprave na članstvo Slovenije v EU.

Na podlagi omenjene strategije se SID intenzivno pripravlja na popolno prilagoditev sistema zavarovanja in financiranja izvoza pravilom, ki bodo za Slovenijo (po morebitnem prehodnem obdobju) veljala, ko bo vključena v EU. V tem okviru v SID potekajo priprave na nekatere potrebne spremembe pogojev zavarovanja in financiranja (zlasti na področju zavarovanja srednjeročnih rizikov, trgovine na področju skupnega trga, prilagoditev premijskega sistema in nekaterih drugih pogojev zavarovalnega kritja, pravil glede skupnega zavarovanja, izmenjave informacij znotraj EU, preobrazbe sedanjega programa izravnave obresti (PIO), in podobno).

Omenjena strategija razvoja SID v grobem vsebuje:

- kot pogoj za dinamiko in modalitete nadaljnjega razvoja SID je v ospredju strategije njenega razvoja postavljena zlasti ustrezna rast obsega in kvalitete storitev SID, tako na področju njenih osnovnih, kot tudi drugih dejavnosti, vključno z uvedbo nekaterih novih;
- naslednji cilj strategije je postopen umik države s področja zavarovanja marketabilnih rizikov, ki se na splošno lahko zavarujejo na zasebnem (po)zavarovalnem trgu, kar predpostavlja postopno preobrazbo SID in ustanovitev specializirane kreditne zavarovalnice z izbranimi ključnimi domačimi in tujimi partnerji;

SID ima že vrsto let poslovanje za državni račun transparentno ločeno od poslovanja za lasten račun, pri čemer za svoje zavarovalniško poslovanje uporablja pravila iz zakona o zavarovalništvu, za njeno drugo finančno poslovanje pa se uporabljajo predpisi, ki veljajo za banke. Lani sprejeti nov zakon o zavarovalništvu (Ur. list RS, št. 13/00) predvideva, da bo nova kreditna zavarovalnica v celoti poslovala po tem zakonu, v danem prehodnem obdobju pa se bodo za zavarovalniško poslovanje SID določila tega novega zakona o zavarovalništvu uporabljala smiselno.

- nadalje strategija predvideva postopno privatizacijo SID, d.d., Ljubljana; ta bo v prvi fazi v skladu z odločitvami lastnikov potekala v obliki odprodaje določenega dela delnic, ki jih ima v lasti Republika Slovenija, v skladu z odločitvijo omenjenega delničarja domačim ključnim partnerjem, v prvi vrsti bankam in zavarovalnicam oziroma sedanjim delničarjem ter morebitnim institucionalnim investitorjem;

Na podlagi zadnjih sprememb zakona o SID (Ur.l. RS, št. 99/99) bodo s sredstvi kupnin za s strani države prodane delnice SID povečane varnostne rezerve (na podlagi zakona in pogodbe z Ministrstvom za gospodarstvo te predstavljajo dolgoročno obveznost SID, d.d., Ljubljana do države) za kritje škod iz naslova zavarovanja pred nemarketabilnimi riziki, ki ga SID izvaja za račun države, s čimer bo SID povečala svoje zavarovalne kapacitete in možnosti za dajanje zavarovalnih kritij.

- ob vsem tem v skladu s sprejeto strategijo potekajo tudi vzporedne priprave na sprejem novega zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov v Sloveniji, ki bo nadomestil sedanji zakon o SID ter zakon o jamstvih države za zadolževanje za potrebe financiranja izvoza;
- na podlagi omenjenega zakona pa bo sklenjen tudi nov dogovor oziroma ustrezna pogodba med pristojnim ministrstvom in SID o izvajanju storitev zavarovanja v imenu in za račun države ter o upravljanju programa izravnave obresti.

Poudarki o poslovanju SID v letu 2000

- Osnovni kapital SID je konec leta 2000 znašal 9.323.540.000 SIT oziroma 44,1 milijona EUR* (razdeljen je na 932.354 delnic po nominalni vrednosti 10.000 SIT za delnico);
- kapital družbe pa je konec leta znašal 16.668.213.000 SIT (78,8 milijona EUR).
- Revidirana knjigovodska vrednost delnice SID, d.d., Ljubljana na dan 31.12.2000 je znašala 17.877,56 SIT.
- SID, d.d. je leto 2000 zaključila s pozitivnim rezultatom, pred obdavčitvijo v višini 188.523.000 SIT oziroma 919.000 EUR.

Družba je tako kljub temu, da je vlagala velika sredstva zlasti v svoj razvoj, kadre, znanje in informacijski sistem, vsa leta svojega poslovanja poslovala z dobičkom. Poleg načela rentabilnosti, ki se je izrazilo v načrtovanem pozitivnem finančnem rezultatu poslovanja, je SID v poslovni politiki upoštevala tudi načela likvidnosti in varnosti poslovanja ter krepitev visoke finančne bonitete družbe. O skrbi za varnost poslovanja priča tudi raven oblikovanih dolgoročnih rezervacij, ki so po stanju na dan 31.12.2000 znašale 3.468.653.000 SIT (16.400.000 EUR).

- Ob tem je bil lani tudi rezultat zavarovanja za državni račun zopet pozitiven saj so premije za to zavarovanje (2,3 milijona EUR) presegale plačane škode (490.000 EUR) za dobrih 1,8 milijonov EUR,
- tako, da so se varnostne rezerve za to zavarovanje lani povečale in 31.12.2000 znašale 60,7 milijonov EUR (dodatno k temu so posebne varnostne rezerve za zavarovanje pred tečajnimi riziki znašale 4,3 milijona EUR).

Tabela 1:
Osnovni podatki o SID
(1996-2000)
(v EUR)

	1996	1997	1998	1999	2000
Število delničarjev	93	92	87	84	83
Osnovni kapital	48.215.000	49.125.000	49.350.000	47.251.000	44.082.000
Kapital	60.539.000	67.562.000	73.677.000	76.442.000	78.807.000
Dobiček	493.000	581.000	736.000	633.000	919.000
Dobiček/osnovni kapital	1,0	1,2	1,5	1,3	2,1
Število zaposlenih	33	39	42	47	50

* Op.: Kjer ni v letnem poročilu posebej drugače navedeno se za prikazovanje podatkov o poslovanju SID v EUR uporablja protivrednost SIT v evrih, izračunana za poslovne podatke o stanju konec vsakega koledarskega leta po srednjih (končnih mesečnih) tečajih Banke Slovenije na zadnji dan v posameznem koledarskem letu (pri tem je upoštevana konverzija ECU v EUR po tečaju 1 : 1, tako da so za prikazovanje podatkov v evrih uporabljeni naslednji tečaji: 31.12.1996 : 1 ECU = 175,4113 SIT; 31.12.1997 : 1 ECU = 186,7334 SIT; 31.12.1998 : 1 EUR = 188,9271 SIT; 31.12.1999 : 1 EUR = 197,3215 SIT; 31.12.2000 : 1 EUR = 211,5062 SIT); za ostale podatke o poslovanju pa so vrednosti izražene v EUR izračunane iz povprečnih mesečnih tečajev Banke Slovenije v posameznem koledarskem letu (1996 : 1 ECU = 169,5098 SIT; 1997 : 1 ECU = 180,3985 SIT; 1998 : 1 EUR = 186,2659 SIT; 1999 : 1 EUR = 193,6253 SIT; 2000 : 1 EUR = 205,0316 SIT). Za podatke o rasti poslovanja in primerjave obsega poslovanja po posameznih letih ter za izračune raznih indeksov so, v kolikor ni v tekstu posebej drugače navedeno, uporabljeni podatki o poslovanju v SIT. Družba je lani močno povečala obseg svojega poslovanja na vseh glavnih področjih svojih dejavnosti.

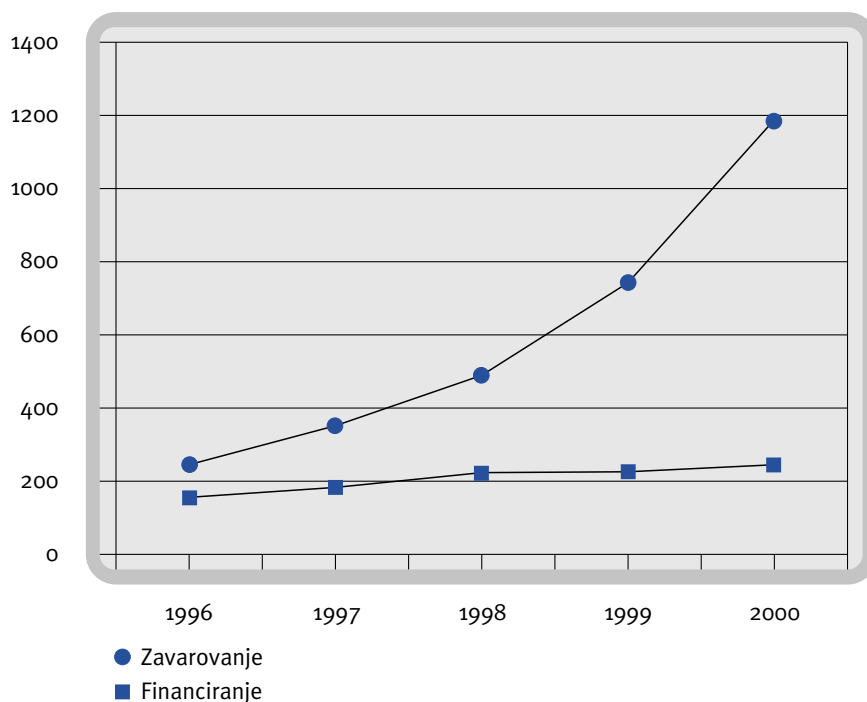
- Skupna vrednost zavarovalnih poslov se je lani povečala za 61 odstotkov, prvič preseгла 1 milijardo EUR, ter leta 2000 znašala 1.192 milijonov EUR (kar je po začasnih podatkih že več kot 10 odstotkov celotnega slovenskega izvoza);
- obseg poslov za državni račun se je lani povečal za skoraj 50 odstotkov in znašal 821,4 milijonov EUR,
- obseg zavarovanj za lasten račun SID, d.d. pa se je lani povečal za 60 odstotkov in znašal 914 milijonov EUR.

- Povečale so se tudi skupne premije za zavarovanje, ki so znašale 5,6 milijona EUR, zmanjšal pa se je obseg skupnih plačanih škod (za 30 odstotkov in je znašal 1,8 milijona EUR), kar odraža precejšnje zmanjšanje škod iz zavarovanja za državni račun (srednjeročni komercialni riziki) glede na leto prej, pri čemer pa so se lani škode iz zavarovanj pred kratkoročnimi komercialnimi (marketabilnimi) riziki za lasten račun SID, d.d., precej povečale (na 1,35 milijona EUR), vendar je bil lani tudi rezultat zavarovanja za lasten račun družbe znova pozitiven (plačane škode so predstavljale 40 odstotkov premij za to zavarovanje).
- Ob tem je družba lani povečala tudi obseg svojega poslovanja na področju financiranja izvoznih poslov in investicij v tujini ter izdajanja garancij.
 - SID je lani financirala 1143 poslov 420 podjetij, pri čemer se je obseg refinanciranja bančnih kreditov glede na leto prej povečal za 17 odstotkov in leta 2000 znašal 249,6 milijonov EUR.

Obrestne mere SID za refinanciranje kreditov v domači valuti so glede na ročnost izvoznih kreditov tako konec lanskega leta znašale med TOM + 2,5 - 5,25 odstotkov, pri čemer so končne obrestne mere za bančne kredite, ki so jih plačevali izvozniki, znašale med TOM + 4,25 - 6,25 odstotkov.

SID je leta 2000 nadaljevala z izvajanjem dolgoročnega programa zadolževanja na mednarodnem finančnem trgu, ki poteka z državnimi garancijami. S tem zadolževanjem sedaj SID izvoznikom omogoča financiranje izvoza tudi v tujih valutah.

Slika 1:
Obseg poslov SID
1996-2000
(v mio EUR)

Zavarovanje

SID je s svojimi storitvami zavarovanja in proaktivnim marketing pristopom v osmih letih svojega obstoja uspela razviti domači trg in povpraševanje podjetij po kreditnih zavarovanjih.

Slovenska podjetja se storitev SID poslužujejo čedalje pogosteje in v čedalje večjem obsegu. Praktično že skoraj vsi večji slovenski izvozniki med ukrepi za upravljanje z riziki (*risk management*) poseben pomen med instrumenti za zaščito pred riziki neplačil dajejo prav kreditnemu zavarovanju. To je rezultat intenzivnih strukturnih sprememb v slovenskem gospodarstvu, ki uspešno prehaja iz tranzicije, kjer bo upravljanje z riziki v prihodnosti nedvomno še bolj pridobivalo na pomenu, ko bodo podjetja in njihovi upravljalci skrbeli ne toliko samo za proizvodnjo in prodajo, pač pa tudi za ustrezno zaščito pred riziki, ki jih na domačem in tujem trgu predstavlja vse bolj pogosta zahteva trga, da se prodaja na kredit oziroma odloženo plačilo in to pod konkurenčnimi pogoji in tudi na odprto, brez dodatnih in dragih zahtevanih varščin za pravilno izpolnitev obveznosti dolžnikov.

Slovensko gospodarstvo je dokaj razvito (BDP po kupni moči per capita predstavlja približno 70 odstotkov povprečja v EU), relativno majhno in zelo odprto, saj njegova mednarodna menjava blaga in storitev presega BDP za skoraj 20 odstotkov. Rast slovenskega gospodarstva (4,25 odstotka - po ocenah iz začetka leta 2001) je bila lani močno spodbujena z ugodno mednarodno konjunkturo in tujim povpraševanjem, ki je pripomoglo k temu, da se je izvoz ob lani rahlo izboljšani konkurenčnosti slovenskih izvoznikov v letu 2000 tudi realno povečal, bistveno bolj kot uvoz, in to za skoraj 11 odstotkov ter je tako lani celoten izvoz slovenskega gospodarstva po začasnih uradnih podatkih znašal že 11.494 milijonov EUR, od česar je blagovni izvoz znašal 9.467 milijonov EUR. Ti ugodni makroekonomski trendi so med drugim tudi pripomogli k temu, da je SID na področju zavarovanja nadaljevala s trendom rasti iz preteklih let, vendar je rast obsega zavarovanih poslov SID bila bistveno večja od 4,4 odstotne povprečne gospodarske rasti v Sloveniji v zadnjih petih letih in tudi od rasti izvoza.

- Skupna vrednost zavarovanih poslov SID se je lani spet precej povečala (tokrat še več kot predlani) in sicer za 61 odstotkov ter tako prvič preseгла 1 milijardo EUR, saj je
- v letu 2000 obseg zavarovanih poslov SID znašal 244 milijard SIT ali 1.192 milijonov EUR;
- tako da obseg s strani SID zavarovanih poslov sedaj že presega 10 odstotkov celotnega slovenskega izvoza blaga in storitev v tem letu (oziroma 12,6 odstotka blagovnega izvoza), kar je že dober rezultat tudi v primerjavi z drugimi IKA v svetu.

Pri tem je delež s strani SID zavarovanega izvoza v skupnem slovenskem izvozu na posamezne tuje trge tudi bistveno pomembnejši. Precejšen delež slovenskega izvoza blaga in storitev, zlasti na bolj rizične trge, brez zavarovanja SID gotovo ne bi bil realiziran oziroma izvozniki za prodajo svojih izdelkov ne bi mogli zagotoviti konkurenčnih pogojev kreditiranja. SID ima torej zelo pomembno vlogo pri odpiranju nekaterih trgov za slovensko gospodarstvo in s tem med drugim prispeva k ugodnejšim plačilnobilančnim učinkom (v letu 2000 se je primanjkljaj na tekočem računu v primerjavi z letom prej zmanjšal na 3,2 odstotka BDP) in tudi k večji zaposlenosti v državi.

Tabela 2:

Zavarovanje: obseg zavarovanih poslov, premije, škode - vrednosti (1996-2000) (v mio EUR)

	1996	1997	1998	1999	2000
Zavarovani posli - obseg poslov	255,4	343,2	493,4	738,5	1.191,6
kratkoročni	243,6	321,4	423,9	719,4	1.154,3
srednjeročni	11,7	21,7	69,5	19,1	37,3
Premije	1,0	1,4	2,7	3,7	5,6
kratkoročni posli	0,7	1,2	1,8	2,8	4,8
srednjeročni posli	0,3	0,2	0,9	0,8	0,8
Škode	0,09	0,3	0,6	2,5	1,8
kratkoročni posli	0,09	0,3	0,4	0,5	1,4
srednjeročni posli	-	-	0,2	2,0	0,4
Regresi	-	-	-	-	0,4
kratkoročni posli	-	-	-	-	0,1
srednjeročni posli	-	-	-	-	0,3

Velika večina zavarovanih poslov je bila tudi lani kratkoročnih. Vrednost zavarovanih srednjeročnih in dolgoročnih poslov pa se je po precejšnjem padcu predlani v letu 2000 zopet začela povečevati in je brez izdanih obljub za zavarovanje znašala 37,3 milijonov EUR. Glede na to, da so najpomembnejše slovenske zunanjetrgovinske partnerice države članice EU (65 odstotkov blagovnega izvoza) in druge razvite države, članice OECD, je bila tudi večina zavarovanega izvoza v te države. Ob realnem povečanju slovenskega izvoza v EU (najbolj v Francijo, sledijo pa Avstrija, Velika Britanija, idr.), se je lani zaradi počasne ureditve razmer ustavil trend upadanja menjave z državami JV Evrope - Zahodnega Balkana (realna rast izvoza - 14,5 odstotka). Prišlo je do močno povečanega izvoza v BiH in Makedonijo (ter ZR), Hrvaška pa ostaja za Nemčijo in Italijo tretja najpomembnejša slovenska izvozna partnerica. Povečali pa so se lani tudi tržni deleži slovenskega gospodarstva v Rusiji, državah CEFTA in v nekaterih drugih državah. Po zavarovanih poslih je med državami na prvem mestu med slovenskimi zunanjetrgovinskimi partnericami Nemčija, sledijo pa Hrvaška, Italija, Avstrija, Poljska, Francija, Češka, Velika Britanija, BiH, Rusija, ZDA, Slovaška in druge.

- Rast obsega poslov na področju zavarovanja se je odražala tudi na skupnih premijskih prihodkih, ki so se glede na leto prej povečali za več kot 50 odstotkov in so lani že presegali 5,6 milijonov EUR.

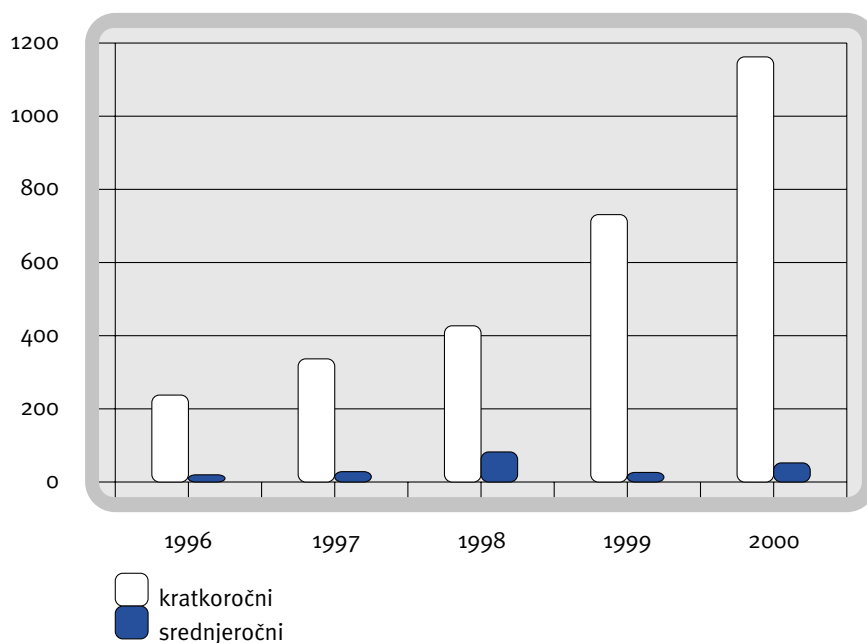
Ta rast bistveno presega siceršnjo rast plačanih zavarovalnih premij v Sloveniji. Delež SID v premijah vsega kreditnega zavarovanja v državi (na splošno so bili rezultati kreditnega zavarovanja v Sloveniji lani slabši kot predlani) pa se je lani povečal na 22 odstotkov, vendar se SID danes ukvarja samo z zavarovanjem izvoznih kreditov in terjatev iz prodaje podjetij na domačem trgu, kjer ima med vsemi zavarovalnicami daleč največji tržni delež, ne pa na primer s potrošniškimi in drugimi krediti.

- Glede na predlani se je v letu 2000 za približno 30 odstotkov zmanjšal skupen obseg vseh plačanih škod, ki so lani znašale 1,8 milijona EUR (rezultat premije/škode - 31,5 odstotkov). Delež SID v vseh plačanih škodah kreditnega zavarovanja v Sloveniji lani je bil več kot dvakrat manjši kot pri premijah in je znašal 9,4 odstotka.

Ta dokaj ugoden skupen zavarovalno-tehnični rezultat je posledica precej (petkrat) manjše vrednosti plačanih škod pri srednjeročnem zavarovanju za državni račun (pri tem zavarovanju sta bili lani plačani dve škodi v skupni vrednosti 419.000 EUR), glede na prve resnejše škode plačane s strani SID pri zavarovanju pred srednjeročnimi komercialnimi riziki v letu 1999, medtem ko so se lani dokaj (2,5-krat) povečale plačane škode pri zavarovanju kratkoročnih poslov. V zadnjih letih pa pri ocenjevanju

celotnih rezultatov poslovanja SID na področju zavarovanja pomembnejšo vlogo dobivajo tudi regresi (recoveries) - zneski, ki jih zavarovatelj ali zavarovanec uspeša izterjati od dolžnika po plačilu škode, kjer pa ta proces vsaj pri zavarovanju srednjeročnih poslov in nekomercialnih rizikov za državni račun lahko traja tudi daljše obdobje in se tako tu riziki lahko izravnajo tudi na precej daljši rok.

Slika 2:
Zavarovanje - obseg
zavarovanih poslov
1996-2000
(v mio EUR)

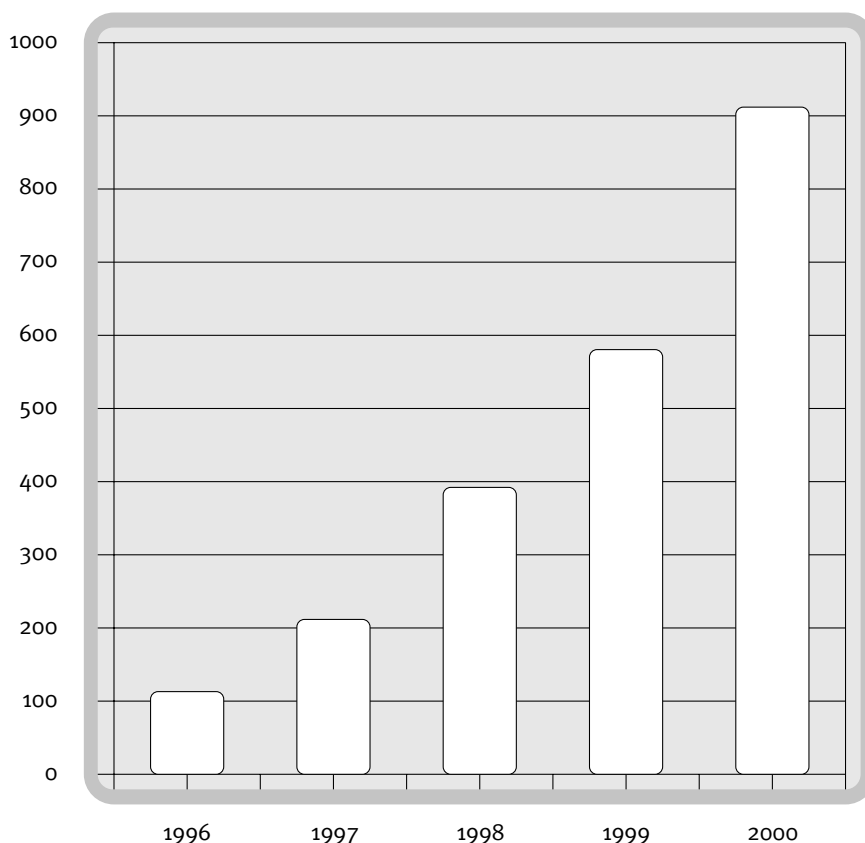
Zavarovanje pred kratkoročnimi komercialnimi riziki

Zavarovanje kratkoročnih kreditov zasebnim kupcem (praviloma do 180 dni) pred komercialnimi riziki je osnovni del ponudbe SID slovenskim podjetjem, ki prodajajo v tujini ali doma na odprt račun in imajo tako pri SID z obnovljivimi (*revolving*) pogodbami praviloma zavarovane vse svoje terjatve (*whole turnover*), pri čemer je SID na tem področju vodilna slovenska zavarovalnica.

Tudi na področju zavarovanja pred kratkoročnimi komercialnimi riziki je družba v lanskem letu precej povečala obseg poslovanja in pridobivala nove stranke (skupno število teh zavarovalnih pogodb se je lani povečalo za skoraj 40 odstotkov), tako pri zavarovanju izvoznih kreditov, kot lani posebej tudi domačih terjatev.

- Vrednost poslov zavarovanja pred kratkoročnimi komercialnimi (marketabilnimi) riziki, ki jih SID zavaruje za lasten račun, se je lani glede na leto prej povečala za 60 odstotkov in je znašala 187,4 milijarde SIT (914 milijonov EUR), pri čemer se je obseg poslovanja lani še posebej povečal na področju zavarovanja domačih kreditov (in to kar za 6-krat).

Slika 3:
Kratkoročni komercialni riziki - obseg zavarovanih poslov 1996-2000 (v mio EUR)

Slovenska zunanja trgovina je zelo diverzificirana, tako po proizvodih in sektorjih gospodarstva, kot tudi po njihovih partnerskih povezavah, čeprav gre večina izvoza v (zlasti nekatere bližnje) razvite države EU in v sosednje države, manjši del pa tudi v države JV, S in V Evrope. Največ zavarovancev, ki imajo pri SID praviloma s tem instrumentom zavarovano svojo celotno prodajo, je iz papirne industrije, sledijo

podjetja iz kemijske in farmacevtske industrije, industrije bele tehnike, strojne, tekstilne, kovinske, lesne in elektro industrije. Zavarovanci SID so praktično vsi pomembnejši veliki slovenski izvozniki, poleg njih pa so to tudi številna srednja in mala podjetja, ki so s strani SID deležna enakega tretmana.

Poleg tega je tudi v letu 2000 družba preko posebnega programa SIMP še naprej lajšala dostop do zavarovanja in financiranja izvoza malim in srednje velikim podjetjem, tako da je tudi temu segmentu gospodarstva omogočala ugodnejše poslovno okolje s poudarkom na poenostavitvi poslovanja, ki ga zahtevajo potrebe in sposobnosti malih in srednjih podjetij. V okviru tega programa imajo posebno vlogo komercialne banke, ki upravljajo t.i. zbirne zavarovalne pogodbe.

Slovenska podjetja se čedalje bolj zavedajo potrebe po kreditiranju svojega izvoza oziroma prodaje, koristnosti zavarovanja kreditov ter prednosti tega zavarovanja pred drugimi sredstvi in instrumenti zaščite pred riziki neplačil v njihovem poslovanju na tujih trgih, kakor tudi na domačem trgu, saj gre pri kreditnem zavarovanju za varen, cenovno konkurenčen in relativno nekomplíciran instrument zaščite pred riziki neplačil, ki podjetjem omogoča prodajo na odprt račun in brez dodatnih varščin, ki bi jih sicer morali zagotoviti njihovi kupci. Vse bolj se podjetja tudi zavedajo, da so neplačila in insolventnost riziki, ki obstajajo tudi na trgih razvitih držav in da, če so pred njimi nezavarovani, lahko resno ogrozijo njihovo rentabilnost poslovanja in celo njihov obstoj. Povečanje obsega tega zavarovanja je seveda tudi posledica intenzivnih marketinških aktivnosti SID in tudi vse večjega zanimanja komercialnih bank za dodatne oblike zavarovanja pri financiranju njihovih komitentov.

- Izpostavljenost SID iz zavarovanja pred kratkoročnimi komercialnimi riziki se je lani tudi precej povečala in je na dan 31.12.2000 znašala 81,2 milijarde SIT oziroma 384 milijonov EUR. Največja je bila do kupcev iz Nemčije, Hrvaške, Italije, Slovenije, Avstrije, Velike Britanije, Francije in Poljske, sicer pa je SID pred kratkoročnimi komercialnimi riziki zavarovala izvoz v 68 držav.

Tabela 3:
Zavarovanje: poslovanje
1996-2000 za račun SID, d.d.
(v mio EUR)

Kratkoročni komercialni riziki	1996	1997	1998	1999	2000
obseg zavarovanih poslov	119,1	216,6	389,7	574,9	914,0
izpostavljenost (31.12.)	52,1	92,3	141,9	255,3	384,0
obseg premij	0,4	0,8	1,4	2,2	3,3
obseg škod	0,09	0,3	0,4	0,5	1,3
število škodnih primerov	4	4	13	28	66
regresi	-	-	0,1	0,08	0,08

- Rast obsega zavarovanja se je odrazila tudi v približno enaki rasti plačanih premij za to zavarovanje. Fakturirane premije so se lani namreč povečale za 61 odstotkov glede na leto prej in so znašale 672,4 milijonov SIT (3,3 milijone EUR).
- Za 2,6-krat pa so se glede na leto prej povečale plačane škode iz naslova tega zavarovanja (podobno, vendar nižjo, "rast" kažejo tudi škode v obdelavi in potencialne škode, ki bodo v določenem delu bremenile rezultate poslovanja v naslednjih letih). Leta 2000 je bilo tako izplačanih 66 škod iz naslova zavarovanj pred kratkoročnimi komercialnimi riziki (predlani 28), in to v skupnem znesku 262,2 milijona SIT oziroma 1,3 milijona EUR. Osemnajst škodnih primerov je bilo v Italiji, štirinajst v Nemčiji, enajst na Poljskem, šest na Hrvaškem, po štirje v Veliki Britaniji in v Avstriji, po dva v Sloveniji, na Slovaškem in na Madžarskem, po en primer škodni primer pa je bil v ZDA, na Češkem in Švedskem.

- Poslovni rezultat tega zavarovanja se je torej v letu 2000 glede na leto prej (merjen z razmerjem med premijami in škodami, brez upoštevanja regresov) sicer poslabšal s 4,4 na 2,6 (plačane škode so predstavljale skoraj 40 odstotkov v tem letu fakturiranih premij za to zavarovanje), vendar je bil pozitiven rezultat tega zavarovanja leta 2000 v nominalnem znesku (merjeno v EUR) večji za dobrih 300.000 EUR.
- Pri tem je v letu 2000 obseg regresiranih škod iz naslova zavarovanja kratkoročnih komercialnih rizikov ostal na praktično enaki ravni kot leta 1999. Lani je bilo tako regresiranih devet plačanih škod v skupnem znesku 79.000 EUR (po tri škode v Avstriji in Veliki Britaniji, dve v Nemčiji in ena na Švedskem).

Tudi v letu 2000 je SID pozavarovala svoj *portfolio* kratkoročnih komercialnih (marketabilnih) rizikov pri prvovrstnih tujih in domačih pozavarovateljih.

Novost - elektronsko on-line poslovanje SID-NET

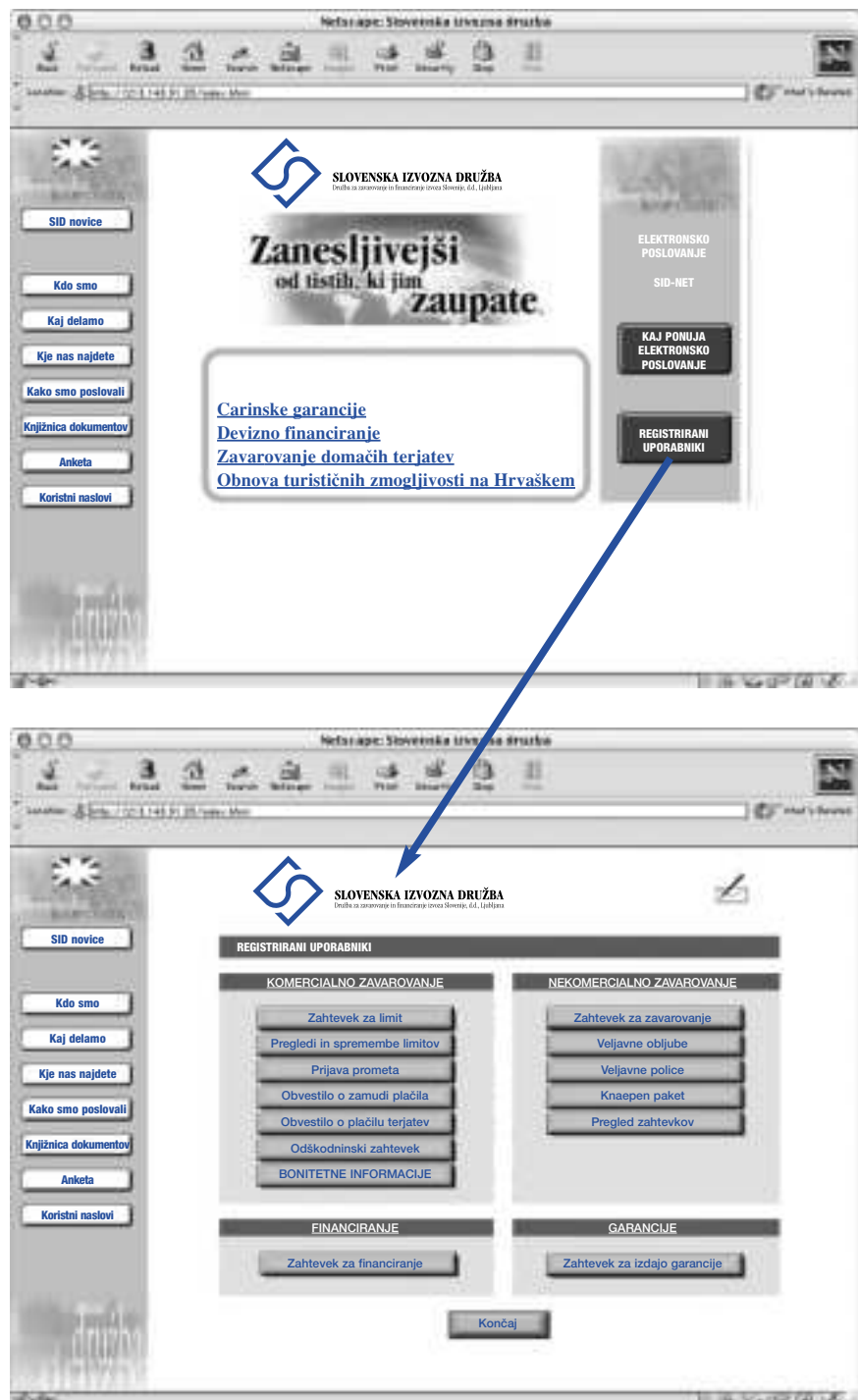
Elektronsko poslovanje (B2B in B2C) je ne samo bodočnost, ki bo gotovo dobivala na pomenu tudi v slovenskem gospodarstvu, pač pa tudi že sedanjost, ki s sabo nosi velike spremembe tudi na področju kreditnega zavarovanja in drugega poslovanja izvozno-kreditnih agencij. V svetu se zaradi razvoja elektronskega poslovanja spreminjajo vloge in pomen raznih udeležencev poslovnih transakcij, finančni produkti, se tudi prilagajajo spremenjenim razmeram, spremembe doživlja komunikacija med strankami in sama ponudba storitev zavarovateljev in financerjev gospodarskih poslov. Ponudniki finančnih storitev in nekateri zavarovatelji v svetu kot svoj odgovor na sodobne izzive, ki jih prinaša elektronsko poslovanje, začenejajo ponujati nove produkte oziroma obstoječe produkte razbijajo na njihove dele in tudi ločeno ponujajo upravljanje z riziki, nudenje zavarovalnih kritij, bonitetne in druge informacije ter druge spremljajoče storitve, kot so fakturiranje in izterjave. Internet in sodobna orodja jim pri tem olajšuje njihovo ponudbo, marketing storitev, zbiranje in obdelavo informacij, zmanjšujejo jim stroške poslovanja, krajšajo odzivni čas, omogočajo pa jim tudi nudenje kvalitetnejših storitev, ki so vse bolj prilagojene potrebam strank.

Na izzive, ki jih izvozno-kreditnim agencijam predstavlja razvoj elektronskega poslovanja, je SID odgovorila z razvojem SID-NET, preko katerega bo podjetjem omogočeno Internet elektronsko poslovanje preko portala in s tem on-line varen, hiter ter učinkovit dostop do storitev SID.

Strankam, registriranim uporabnikom, ki bodo dobili uporabniško ime in geslo, bo elektronsko poslovanje s SID (v prvi vrsti na področju kratkoročnega komercialnega zavarovanja) predstavljalo nov distribucijski kanal, ki jim bo omogočal hitro:

- pridobivanje bonitetnih informacij o kupcih, dolžnikih in garantih, iz številnih baz podatkov, ki bodo nadgrajene tudi z analitičnim delom bonitetne službe SID;
- te informacije bodo nadgrajene tudi z danim kreditnim limitom kupcev,
- pogoji zavarovalnega kritja in opisom ter razlago posameznih storitev SID;
- podjetjem se bo s tem skrajšal odzivni čas, saj bodo hitreje prišla do odgovorov na svoje zahteve;
- njihovo poslovanje se bo s tem odvijalo hitreje in z manj stroški;
- olajšano pa jim bo tudi vodenje dokumentacije, saj bodo podjetja preko SID-NET imela dnevni vpogled v poslovanje s SID v vseh njegovih fazah (na primer zahtevke, ponudba in sklenitev zavarovanja, prijava terjatev, plačilo premij, monitoring rizikov, obravnava in likvidacija škod, izterjave, regresi, ...)
- ter s tem tudi njihovo celotno upravljanje z riziki;
- pri čemer tudi osebni kontakti z zavarovateljem ne bodo izgubili na pomenu,

podjetja - stranke SID - pa bodo na ta način deležna storitev pod pogoji, kot jih nudijo tudi nekatere druge razvite kreditne zavarovalnice v svetu.

Zavarovanje pred nekomercialnimi riziki, srednjeročnimi komercialnimi in drugimi nemarketabilnimi riziki (za račun Republike Slovenije)

Obseg poslovanja SID na področju zavarovanja pred nekomercialnimi in srednjeročnimi komercialnimi ter drugimi nemarketabilnimi riziki, ki jih SID zavaruje za državni račun, se je tudi v letu 2000 povečal in

- znašal 821,4 milijonov EUR, kar pomeni skoraj 50 odstotno rast glede na obseg zavarovanega izvoza za račun države leta 1999 (to pomeni, da je SID lani za račun države zavarovala že več kot 7 odstotkov vsega slovenskega izvoza).

SID je lani za to zavarovanje na novo sklenila 81 polic in 52 zavarovalnih pogodb. Konec lanskega leta je imela tako SID sklenjenih 289 zavarovalnih pogodb za zavarovanje pred nekomercialnimi riziki, ob tem pa so bili izvozni posli pred nekomercialnimi riziki in srednjeročnimi komercialnimi riziki zavarovani tudi s 100 zavarovalnimi policami, izdanimi za kritje posameznih poslov, od katerih je bilo srednjeročnih 89.

Rast obsega zavarovanja SID za račun Republike Slovenije je rezultat marketinškega nastopa SID do podjetij in bank pri zavarovanju njihovega celotnega izvoza, kjer so kratkoročni izvozni krediti zavarovani v paketu pred komercialnimi in nekomercialnimi riziki ter čedalje boljše seznanjenosti izvoznikov z njenimi storitvami, ob tem pa ponekod tudi zmanjšanja rizičnosti nekaterih trgov, ki so za slovensko gospodarstvo tradicionalno zanimivi. Hkrati je povečanje obsega poslovanja SID na področju zavarovanja za državni račun delno tudi posledica rasti obsega refinanciranja izvoznih kreditov, saj morajo biti krediti, ki jih SID refinancira, praviloma tudi zavarovani vsaj pred nekomercialnimi riziki. Rast celotnega obsega zavarovanj za račun države je v prvi vrsti posledica velike rasti zavarovanj kratkoročnih poslov, ki so lani predstavljali kar 95 odstotkov vseh zavarovanih poslov za račun države, saj so znašali 784 milijonov EUR.

Zlasti se je lani povečal tudi obseg zavarovanj kratkoročnih izvoznih kreditov pred komercialnimi (nemarketabilnimi) riziki v nekaterih rizičnejših državah, ki niso članice OECD, ki so znašali 92,7 milijonov EUR (več kot 3-kratna rast glede na obseg teh zavarovanih poslov leta 1999). V preteklem letu so bili po tej shemi tako zavarovani izvozni posli na Hrvaško, v Belorusijo, Bolgarijo, BiH, Makedonijo, Iran, Kazahstan, Rusko federacijo, Ukrajino, Alžirijo, Sirijo, Slovaško in Romunijo. Izpostavljenost pred temi riziki je na dan 31.12.2000 tako znašala že 36,7 milijona EUR, kar je 2,2-kratno povečanje glede na leto prej.

K rasti obsega zavarovanega izvoza SID za račun države tudi lani srednjeročni izvozni posli še niso pomembneje prispevali, saj je vrednost 47 novih sklenjenih kreditnih zavarovanj pred srednjeročnimi komercialnimi riziki, kljub njihovi 47 odstotni rasti v primerjavi z letom 1999, lani znašal le 19 milijonov EUR, kar je še vedno 3,5 - krat manj kot je znašala vrednost teh zavarovanj leta 1998. Obseg teh srednjeročnih zavarovanj odraža strukturo slovenskega gospodarstva, ko je aktivnih vse manj izvoznikov kapitalskih dobrin, poznajo se še posledice krize v Rusiji, ki je vplivala na manjšo rast teh zavarovanj od potencialne. Hkrati pa je tudi priprava teh poslov zahtevna in zamudna, pogoji tega zavarovanja pa dokaj restriktivni. Srednjeročni posli izvoza pred komercialnimi riziki so bili lani zavarovani na Hrvaškem, v BiH, Italiji, Rusiji in Makedoniji, ti posli pa so bili hkrati zavarovani tudi pred nekomercialnimi riziki. Za zavarovanje pred srednjeročnimi komercialnimi riziki je dodatno k omenjenim sklenjenim poslom bilo lani izdano tudi 29 obljub za zavarovanje; na dan 31.12.2000 je stanje izdanih obljub za zavarovanje pred srednjeročnimi komercialnimi riziki znašalo 24,8 milijonov EUR. Zanimanje za to zavarovanje kažejo slovenski izvozniki zlasti za nekatere trge v Srednji, Vzhodni in Jugovzhodni Evropi.

Ob približno enaki ravni neposrednih vhodnih investicij v Slovenijo, katerih vrednost je še vedno daleč od možnosti in želja, slovenska podjetja zadnja leta vse intenzivneje vlagajo v tujini, predvsem v države JV in S Evrope, zlasti na Hrvaško, BiH, Makedonijo, Poljsko, Slovaško in v Ukrajino. To povečanje investicijskih dejavnosti slovenskih podjetij v tujini se ni odrazilo tudi v nadaljevanju rasti zavarovanj investicij pred nekomercialnimi riziki iz preteklih let. Slovenski investitorji očitno politične rizike na teh trgih v določeni meri podcenjujejo oziroma se pred njimi ne zavarujejo, izdatke za premije ocenjujejo kot strošek, ki ga niso pripravljene plačevati, kar se kaže tudi pri podzavarovanju zavarovanih investicij in nezavarovanju dodatnih investicij v razširitev projektnih podjetij ter reinvestiranega dobička v obliki tako imenovanih rezerviranih zavarovalnih vsot.

Poleg kreditov za izvoz blaga in storitev je tako SID v letu 2000 pred nekomercialnimi riziki zavarovala samo štiri investicije slovenskih podjetij v tujini (dve v BiH in po eno v Belorusiji in Nemčiji) v skupni vrednosti 5,6 milijonov EUR (52 odstotkov manj kot leto prej), SID pa je ob tem v letu 2000 izdala tudi dve polici za zavarovanje pred nekomercialnimi riziki neupravičenega vnovčevanja izdanih garancij.

- Rezultat zavarovanja SID za državni račun je bil po leta 1999 edini izjemi od dosedanjih pozitivnih rezultatov tega zavarovanja lani zopet pozitiven (premije iz zavarovanja za državni račun so presegle plačane škode za 1,8 milijona EUR).
 - Leta 2000 so se kot posledica rasti obsega zavarovanja skupne premije za državni račun povečale za 55 odstotkov in znašale dobre 2,3 milijone EUR. Od tega so premije za srednjeročno in dolgoročno zavarovanje v letu 2000 znašale 770.000 EUR, premije za kratkoročna zavarovanja pa 1,6 milijona EUR.
 - Skupaj so se lani plačane škode iz naslova zavarovanja za račun države zmanjšale in znašale 494.000 EUR.

V letu 2000 je SID plačala dve škodi iz naslova zavarovanja pred srednjeročnimi komercialnimi riziki, vendar so te škode bile 4-krat manjše kot leto prej, in so znašale 419.000 EUR (obe škodi sta bili v BiH). Glede na število in skupen znesek škodnih zahtevkov v obravnavi (približno 400.000 EUR; Hrvaška in BiH) ter zlasti potencialnih škod na področju Belorusije, Rusije, Ukrajine, Makedonije, Romunije, Kazahstana, Irana, Bolgarije in BiH, je v naslednjem letu mogoče pričakovati povečanje zneska izplačanih škod iz zavarovanja za državni račun.

- Pozitiven rezultat zavarovanja SID za državni račun je vplival na povečanje varnostnih rezerv za to zavarovanje, ki so se tako lani povečale in na dan 31.12.2000 znašale 60,7 milijonov EUR (posebne varnostne rezerve za zavarovanje pred tečajnimi riziki - 4,3 milijona EUR).
- SID je tudi lani zavarovala posle za državni račun v več kot 60 državah. Glede na precejšnjo rast obsega zavarovanega izvoza in glede na dolgoročnejšo naravo teh poslov se je tako glede na konec leta 1999 povečala tudi izpostavljenost SID iz naslova zavarovanj za državni račun.

Izpostavljenost (*exposure*) SID pred nekomercialnimi in srednjeročnimi komercialnimi riziki ter kratkoročnimi komercialnimi (nemarketabilnimi) riziki v državah izven OECD je na dan 31.12.2000, vključno z izdanimi obljubami, znašala 84,7 milijarde SIT oziroma 400,4 milijone EUR. Brez izdanih obljub za to zavarovanje pa je znašala izpostavljenost SID pred vsemi temi riziki skupaj 355 milijonov EUR, kar je bilo za 39 odstotkov več kot konec leta 1999.

Regionalna struktura zavarovanj pred nekomercialnimi in drugimi nemarketabilnimi riziki je za SID in državo še naprej relativno ugodna, saj je izpostavljenost rizikom v državah z višjo stopnjo rizičnosti, čeprav se je ta v prejšnjih letih poslabševala in tako postopoma vse bolj postaja podobna strukturi izpostavljenosti drugih izvozno-kreditnih agencij, konec leta 2000 (skupini D in E) predstavljala 31,8 odstotka skupne izpostavljenosti SID pred omenjenimi riziki (pri geografski koncentraciji rizika ne upoštevamo izdanih obljub za zavarovanje). Ob tem je tudi koncentracija rizika glede na izpostavljenost po posameznih državah za SID še vedno razmeroma ugodna. Poleg Nemčije, ki je 31.12.2000 za SID predstavljala 19,8 odstotkov njene skupne izpostavljenosti pred nekomercialnimi in drugimi nemarketabilnimi riziki ter Italije (11,8 odstotkov), ta delež že pri naslednji državi članici OECD - Avstriji - znaša le 5,2 odstotka, večji delež od slednje pa imajo le tri države nečlanice OECD, in sicer Hrvaška (13,3 odstotka), Rusija (7 odstotkov), BiH (5,5 odstotka).

Slika 4:
Izpostavljenost SID
- zavarovanje za državni račun
31.12.2000

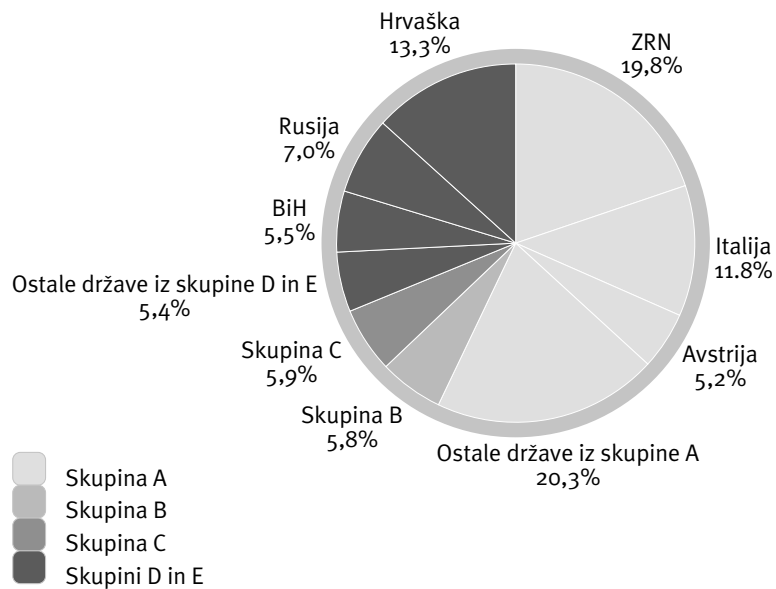

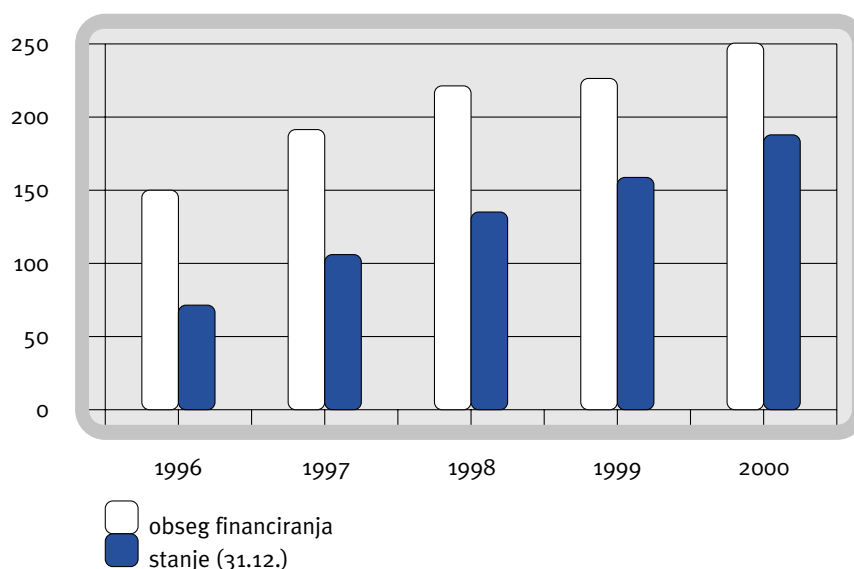
Tabela 4:
Zavarovanje: poslovanje SID
1996-2000 za račun države
(v mio EUR)

	1996	1997	1998	1999	2000
Nekomercialni riziki					
obseg zavarovanih poslov	255,4	343,2	493,4	554,4	821,4
izpostavljenost (31.12.)	97,9	143,7	196,5	256,0	355,0
število novih pogodb	90	38	50	89	52
število novih polic	41	40	65	82	81
skupno število pogodb	155	219	272	309	289
skupno število polic glede na izpostavljenost	37	45	70	90	100
obseg premij	0,6	0,4	1,3	1,5	2,3
obseg škod	/	/	0,2	/	0,5
število škodnih primerov	/	/	1	/	7
regresi	/	/	/	/	0,3
število izvoznikov po policah	26	21	31	47	39
obljube - vrednost (31.12.)	/	8,4	17,4	49,6	45,3
obljube - število (31.12.)	/	12	14	49	7
Srednjeročni komercialni riziki					
obseg zavarovanih poslov	3,7	17,2	66,6	12,9	19,0
izpostavljenost (31.12.)	3,2	19,8	35,0	33,2	33,9
število pogodb	8	16	27	40	47
število izvoznikov	8	13	18	21	23
obseg premij	0,1	0,1	0,9	0,6	0,6
obseg škod	/	/	/	2,0	0,4
število škodnih primerov	/	/	/	2	2
obljube - vrednost (31.12.)	/	26,4	8,2	32,5	24,8
obljube - število (31.12.)	/	17	8	40	5
Kratkoročni komercialni (nemarketabilni) riziki					
obseg zavarovanih poslov			8,9	29,3	92,7
izpostavljenost (31.12.)			3,2	17,0	36,7
število pogodb			31	44	43
število izvoznikov			37	83	45
obseg škod			/	/	0,07
število škodnih primerov			/	/	3

Op.: Premije ter škode pri zavarovanju pred nekomercialnimi riziki vsebujejo tudi fakturirane premije oz. škode pri zavarovanju pred srednjeročnimi komercialnimi in kratkoročnimi komercialnimi (nemarketabilnimi) riziki.

Financiranje

Slika 5:
Financiranje - poslovanje
1996 - 2000
31.12.2000

Financiranje izvoza v domači valuti in od lani tudi v tujih valutah je bilo tudi v letu 2000 ena temeljnih dejavnosti SID. To financiranje izvoza je bilo zaradi doseganja večjega multiplikativnega učinka, večje pritegnitve sredstev komercialnih bank v posle financiranja izvoza in sedaj še relativno omejenih virov sredstev SID, večinoma v obliki posrednega financiranja izvoza preko refinanciranja bančnih izvoznih kreditov. SID je bankam zagotavljala ugodne vire sredstev za kreditiranje slovenskih izvoznikov (*supplier's credit*), pa tudi za kreditiranje tujih kupcev slovenskega blaga in storitev, investitorjev ali njihovih bank (*buyer's credit*). SID je s to svojo dejavnostjo komercialnim bankam pomembno povečevala njihove kapacitete za financiranje izvoza in investicij v tujino. Tako kot pri zavarovanju je tudi pri financiranju izvoznih poslov SID pokrivala vse faze izvoza, saj je izvozne posle s financiranjem spremljala v fazi priprave (*pre-shipment*) in v fazi samega izvoza (*post-shipment financing*).

Z namenom, da ponudi izvoznikom oziroma njihovim poslovanim bankam čim bolj ugodne dolgoročne vire financiranja izvoza v tujih valutah, priprave izvoza ter investicij v tujino, je SID v letu 2000 nadaljevala z zadolževanjem na tujih finančnih trgih. Tako je v letu 2000 na mednarodnem trgu sindiciranih posojil pridobila dolgoročna posojila v vrednosti 40 milijonov EUR, za katera je dala jamstva Republika Slovenija.

Tabela 5:
Financiranje: poslovanje SID
1996-2000
(v mio EUR)

	1996	1997	1998	1999	2000
obseg refinanciranja	149,2	187,8	220,2	225,2	249,6
stanje (31.12.) refinanciranja	74,3	103,3	134,8	157,3	187,1
število izvoznikov	237	297	322	343	420
število bank	30	27	27	23	22
število pogodb	699	783	968	1.043	1143

SID je na področju refinanciranja izvoznih kreditov tako lani aktivno sodelovala z 22 bankami in 420 izvozniki (77 več kot leto prej). V glavnem je bilo povečanje povpraševanja posledica konkurenčnih pogojev financiranja izvoza, ki jih je nudila SID predvsem preko državnega programa za izravnavo obresti (PIO).

- V primerjavi z letom 1999, ko je obseg refinanciranja poslov izvoza in investicij znašal 43,6 milijard SIT (225,2 milijona EUR), se je obseg refinanciranja lani povečal za 17 odstotkov, in
- je v letu 2000 znašal 51,2 milijardi SIT (249,6 milijonov EUR),
- kar po ocenah predstavlja 2 odstotka vsega lanskoletnega izvoza blaga in storitev.

Rast obsega refinanciranja SID je bila torej lani več kot 2-krat večja kot je sicer znašala realna rast vseh kreditov slovenskemu gospodarskemu sektorju (6,6 odstotna; le eno tretjino pri teh kreditih v slovenskem gospodarstvu predstavljajo tolarski viri), delež financiranja SID v lani danih vseh kreditih slovenskemu gospodarstvu pa je znašal že skoraj 7 odstotkov.

Obseg vrednosti s strani SID refinanciranih poslov, ob predpostavki povprečne 50 odstotne stopnje refinanciranja, plačanih avansov in povprečnega deleža kredita iz bančnih sredstev v izvoznem poslu, pomeni, da SID s financiranjem izvoznih poslov, ki so pri SID večinoma tudi zavarovani, podpira približno pol milijarde EUR izvoza, kar predstavlja približno 4,4 odstotke celotnega izvoza.

Zelo velik del tega obsega refinanciranja izvoznih kreditov je glede na sedanjo strukturo slovenskega gospodarstva tudi lani še vedno odpadel na kratkoročno refinanciranje; sicer pa je lanskoletno rast vseh kreditov slovenskemu gospodarstvu pripisati prav rasti kratkoročnih kreditov (12 odstotna rast, sicer pa so kratkoročni krediti predstavljali lani skoraj 60 odstotkov vseh kreditov gospodarstvu), na kar je poleg povečanega povpraševanja po likvidnostnih kreditih zaradi strožjih zakonskih zahtev pripisati tudi restriktivnejši proračunski politiki in rasti tečajev, ki je kratkoročno slabšala pogoje zadolževanja v tujini. V letu 2000 se je predvsem povečal delež refinanciranja izvoznih poslov z ročnostjo od 6 do 12 mesecev, saj se je glavnina novih odobrenih izvoznih kreditov nanašala na tako ročnost. V celotni strukturi refinanciranja izvoznih kreditov beležimo na dan 31.12.2000, glede na konec leta 1999, za 55 odstotkov večje financiranje izvoza iz prve prioritete (izvoz kapitalskih dobrin, opreme in investicijska dela), ki je predstavljala 28 odstotkov celotnega refinanciranja SID. Sicer pa so se lani podjetja, zlasti večja podjetja in tista z boljšo boniteto, na daljše roke še bolj zadolževala v tujini in pri tem izkoriščala tudi A rating države, in to zaradi ugodnejših pogojev zadolževanja v tujini, pa tudi zaradi omejitev, ki jih imajo domače banke predpisane za financiranje posameznih posojiljemalcev.

Tabela 6:
Refinanciranje:
obseg poslovanja
1996-2000

	1998		1999		2000		Indeks 00/99 (za SIT)
	mlrd SIT	mio EUR	mlrd SIT	mio EUR	mlrd SIT	mio EUR	
dolgoročno	4,6	24,6	1,7	8,5	3,4	16,6	206
kratkoročno	36,4	195,5	42,0	216	47,8	233	114
skupaj	41,0	220,1	43,6	225	51,2	249,6	117

- Povečano povpraševanje po refinanciranju izvoznih kreditov se kaže tudi pri fizičnem obsegu poslovanja družbe. Lani je SID realizirala 1143 zahtevkov za refinanciranje kreditov, kar glede na 1043 realiziranih zahtevkov leto poprej predstavlja skoraj 10 odstotno povečanje. Realiziranih je bilo 99 odstotkov vseh prejetih zahtevkov.

Politika obrestnih mer SID si je med drugim prizadevala za zniževanje stroškov izvoznikov pri najemanju bančnih kreditov. Zlasti zaradi podražitve nafte in nekaterih drugih primernih proizvodov ter uvedbe davka na dodano vrednost se je po večih letih njenega postopnega zmanjševanja lani v Sloveniji inflacija zopet povečala (na dobrih 8 odstotkov), kar se je preko revalorizacije obrestnih mer s TOM (na letni

ravni je TOM s povprečne 6,27 v letu 1999 lani zrasel na 9,05 odstotka), prenašalo tudi na povečanje nominalnih aktivnih obrestnih mer v slovenskem gospodarstvu (povprečne obrestne mere za kratkoročne bančne kredite za tekoče poslovanje podjetij so znašale lani 15,8, za dolgoročne kredite za osnovna sredstva pa decembra lani 18,4 odstotka), nekoliko pa so zrasle tudi realne obrestne mere (s povprečne 5,7 za kratkoročne kredite leta 1999 na 6,2 odstotka lani, lani pa so se povečale tudi bančne marže pri kratkoročnih posojilih).

- Realne obrestne mere za preko SID refinancirane izvozne kredite so bile za čas veljavnosti kreditnih pogodb praviloma nespremenljive. Tudi v lanskem letu se je SID tekoče prilagajala razmeram na domačem denarnem trgu tako, da so obrestne mere SID glede na ročnost danih kreditov v domači valuti konec lanskega leta znašale med TOM + 2,5 - 5,25 odstotkov, pri čemer so bile končne bančne obrestne mere za celotni znesek izvoznih kreditov s strani SID pogojevane (najvišje dovoljene bančne obrestne mere - caps), in so na primer konec leta znašale med TOM + 4,25 - 6,25 odstotkov, in to neodvisno od bonitete kreditorejmalca. Na področju kreditiranja v tujih valutah je SID prav tako omejevala najvišje obrestne mere za končne uporabnike, izražene nad šest-mesečnim EURIBOR. Tako je pribitek, odvisen od ročnosti kredita, znašal med 1,95 in 2,75 odstotka p.a. nad EURIBOR.

Hkrati je SID kot agent države izvajala tudi program izravnave obrestne mere (PIO) za refinancirane izvozne kredite v domači valuti, pri čemer je merila in pogoje za regresiranje revalorizacijskega dela obresti (TOM) glede na za to predvidena proračunska sredstva države sprejemala Komisija za pospeševanje izvoza. Za te namene je bilo preko SID iz sredstev državnega proračuna leta 2000 izplačanih 800 milijonov SIT regresov obrestnih mer; teh regresov obrestnih mer je bilo v letu 2000 deležnih 410 izvoznikov.

Garancije

Glede na pomen, ki ga ima za slovenska podjetja izdaja ali konfirmacija garancij komercialnih bank, zlasti za proizvajalce opreme in izvajalce investicijskih del v tujini in doma, SID dopolnjuje svoje storitve slovenskim podjetjem na področju zavarovanja in financiranja ter jim omogoča pridobitev poslov tudi z izdajanjem garancij, ki za domače ali tuje koristnike predstavlja prvovrsten in kavliteten instrument zaščite pred riziki neizpolnitev različnih obveznosti dolžnikov (nalogodajalcev za izdajanje garancij) iz različnih osnovnih pogodb. Pri izdajanju garancij daje SID prednost tistim izvoznim poslom, ki so pri SID tudi financirani in zavarovani. Pri tem so lahko garancije, izdane na zahtevo, pri SID zavarovane tudi pred nekomercialnimi riziki zlorab in neupravičenega vnovčenja (*unfair calling*).

S to svojo storitvijo (izdajanjem garancij in kontragarancij), kjer SID posebno pozornost posveča specifičnim potrebam strank in krajšanju odzivnega časa na zahteve nalogodajalcev, SID uspeva zniževati stroške slovenskim podjetjem in jim s tem omogoča konkurenčnejše pogoje pri nastopanju, zlasti na tujih trgih. Ob tem si tudi prizadeva za zniževanje stroškov pri izdaji garancij slovenskim podjetjem in za večjo sprejemljivost neposrednih izdaj garancij v tujini ter za večjo sprejemljivost s strani SID izdanih garancij v tujino. Zlasti na tistih trgih, kjer SID kot relativno mlada institucija še ni poznana ali ni dovolj poznana, pa se poslužuje tudi *frontinga*, ki ga garancijam SID dajejo zelo ugledne tuje finančne institucije, ter s tem ne glede na to dejstvo slovenskim izvoznikom zagotavlja tudi dostop do te storitve in možne hitre realizacije poslov.

- Vrednost izdanih garancij SID se je lani povečala za skoraj 30 odstotkov, te pa so bile v glavnem izdane za kritje obveznosti proizvajalcev strojne in druge opreme.

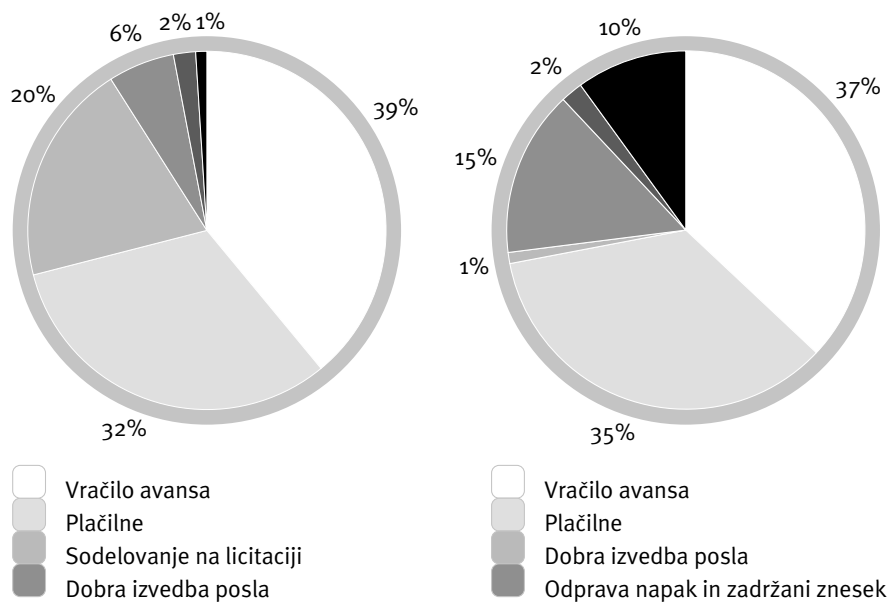
Garancije SID so bile izdane koristnikom v 19 državah. Največ koristnikov je bilo iz ZDA (30 odstotkov), iz Nemčije (16 odstotkov), Kanade (16 odstotkov), Italije (2 odstotka), Kostarike (2 odstotka), sledijo pa še Avstrija, Belgija, BiH, Danska, Egipt, Estonija, Finska, Hrvaška, Madžarska, Makedonija, Nizozemska, Poljska in Turčija.

Leta 2000 je bilo največ izdanih garancij za vračilo avansa (39 odstotkov vseh izdanih garancij SID), sledile pa so plačilne garancije (32 odstotkov), več kot leto prej je bilo izdanih garancij za sodelovanje na licitaciji (ki so predstavljale 20 odstotkov vseh izdanih garancij), sledijo garancije za dobro izvedbo posla (obseg teh izdanih garancij se je lani povečal kar za dvakrat in so predstavljale 6 odstotkov vseh izdanih garancij), nato carinske garancije ter garancije za odpravo napak v garancijski dobi in zadržani znesek.

Slika 6:
Izdane garancije
(vrste garancij - deleži)

Levo:
Vrednost izdanih garancij -
2000

Desno:
Stanje 31.12.2000

Glede na stanje izdanih garancij je bila struktura odprtih garancij konec leta 2000 naslednja: za vračilo avansa (37 odstotkov), plačilne garancije (35 odstotkov), za dobro izvedbo posla (15 odstotkov), za odpravo napak v garancijski dobi in zadržani znesek (10 odstotkov), sledijo pa garancije za zadržani znesek, carinske garancije ter garancije za sodelovanje na licitaciji.

SID je uspelo v veliki meri zavarovati vse svoje potencialne obveznosti iz naslova izdanih garancij. Za večino izdanih garancij so bile SID dane različne varščine v obliki hipotek, depozitov, garancij matičnih družb in drugih podjetij, kotragarancij finančnih institucij, Slovenske razvojne družbe, različnih poroštev ter drugih instrumentov zavarovanja plačil.

Leta 2000 je bila vnovčena ena garancija za vračilo avansa, ki je bila prav tako izdana tega leta. Obveznost nalogodajalca - dolžnika iz naslova te garancije je bila regresirana in v celoti poravnana.

V obdobju poslovanja SID do leta 2000 je bilo vnovčenih enajst izdanih garancij v skupnem znesku 365 milijonov SIT. Od omenjenih zneskov vnovčenih garancij je bilo do konca leta 2000 regresiranih 309,6 milijonov SIT.

Druge aktivnosti SID

Sodelovanje z državnimi in drugimi organi

SID je pri opravljanju svojih dejavnosti in izvajanju drugih aktivnosti tesno sodelovala s številnimi državnimi organi ter drugimi institucijami doma in v tujini.

Sistem zavarovanja in financiranja

Sodelovanje z državnimi organi je bilo predvsem pomembno na področju izvajanja in uresničevanja sprejete strategije razvoja sistema zavarovanja in financiranja izvoza v Sloveniji.

- V tem okviru je SID tvorno sodelovala zlasti pri pripravi novega zakona o zavarovalništvu in to tudi v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja, kjer je na osnutek ter predlog zakona dala številne pripombe in predloge.
- SID je svoje poslovanje tekoče usklajevala s pravili na podlagi novega zakona o zavarovalništvu ter se v skladu s sprejeto strategijo razvoja SID pripravljala na ustanovitev specializirane kreditne zavarovalnice, ki bo po koncu danega prehodnega obdobja ustanovljena na podlagi tega zakona in bo opravljala svoje poslovanje v skladu z določili novega zakona o zavarovalništvu.
- Na podlagi zadnjih sprememb zakona o SID je družba pripravila osnove programa privatizacije SID, s katero bi si večinski lastnik zagotovil sredstva za s tem zakonom predvideno povečanje varnostnih rezerv za zavarovanja, ki jih SID izvaja za račun države.
- S pristojnimi državnimi organi je SID delala tudi na pripravi novega zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, ki bo urejal poslovanje pooblaščenih izvozno-kreditne agencije, ki ga bo ta opravljal v imenu države.

Državni proračun

O poslovanju SID in njenih načrtih so večkrat razpravljali Vlada Republike Slovenije ter ustrezni odbori in druga telesa Državnega zbora ter Državnega sveta. SID se je še posebej intenzivno vključevala v priprave na sprejemanje državnega proračuna za leto 2001 oziroma 2002 in drugih proračunskih dokumentov. Za leto 2001 je tako:

- kot zgornji limit zavarovanja za račun države določeno 210 milijard SIT (približno 960 milijonov EUR) (oziroma limit 140 milijard SIT ali približno 650 milijonov EUR za izvozne posle zavarovane pred tečajnimi riziki);
- poroštvena kvota za garancije države za obveznosti SID iz naslova zadolževanja (glavnica) v višini 18 milijard SIT oziroma približno 84 milijonov EUR;
- hkrati je določeno, da se za delovanje PIO v proračunu Republike Slovenije za leto 2001 zagotovi 900 milijonov SIT.

SID je tudi lani tesno sodelovala z raznimi državnimi organi, zlasti z Ministrstvom za finance, pri izvajanju zakona o poroštvih Republike Slovenije za zadolževanje za potrebe financiranja izvoza (Ur. l. RS, št. 20/98). Ta je SID omogočil najemanje ugodnih virov sredstev za financiranje izvoza ter jo uspešno uvedel na mednarodne finančne trge. V tem okviru je SID tudi tvorno sodelovala pri pripravi ustreznih podzakonskih aktov glede postopkov zadolževanja ter izdajanja državnih garancij. Glede zadolževanja v tujini je SID sodelovala tudi z Banko Slovenije. Najemanje posojil in kasnejše izdaje dolžniških vrednostnih papirjev na mednarodnih finančnih trgih bo SID zlasti v prihodnje omogočilo povečanje obsega financiranja slovenskega izvoza, tudi neposrednega financiranja in financiranja izvoza v tujih valutah.

Drugo

- SID precej tesno sodeluje tudi z Banko Slovenije. Ta je že pred časom na primer med drugim sprejela tudi metodologijo in navodila, ki so garancijam in drugim zavarovalnim instrumentom SID dali tretman prvovrstnih instrumentov zavarovanja pri razvrščanju aktivnih bilančnih in zunajbilančnih postavk bank ter jih s tem naredili za slovenske banke za še bolj privlačen instrument zavarovanja, ki ga te tudi vse pogosteje zahtevajo za odobravanje kreditov izvoznikom in za katere bankam ni treba oblikovati posebnih rezervacij. Banka Slovenije je že pred časom dopolnila tudi svoj sklep o dodatnih pogojih kreditiranja tujine, s čimer SID sedaj lahko tuji osebi odobri finančni kredit, spremenila pa je tudi sklep o uvedbi depozita za finančna posojila in depozite najete pri tujih osebah, s katerim je bilo SID omogočeno najemanje posojil za kreditiranje tujih kupcev brez obveznosti vplačila tolarskega depozita. Prav tako je s sklepom o pogojih sklepanja kreditnih poslov v tujem denarju med rezidenti SID omogočeno refinanciranje bančnih izvoznih kreditov tudi v tuji valuti.
- Za poslovanje SID, ki kot slovenska izvozno-kreditna agencija določene posle zavarovanja izvaja za račun države, je ključen mehanizem zagotavljanja potrebne likvidnosti ob realizaciji morebitnih škod iz zavarovanja pred nekomercialnimi riziki, srednjeročnimi komercialnimi riziki in drugimi nemarketabilnimi (*non-marketable*) riziki, ki jih SID zavaruje za račun države. Zato je treba posebej omeniti tudi pogodbo o varnostnih rezervah, ki je sklenjena med SID in Ministrstvom za gospodarstvo. S to pogodbo je opredeljen in definiran mehanizem oblikovanja ter načrtovanja varnostnih rezerv za pokritje morebitnih škod iz naslova zavarovanj pred omenjenimi riziki in tehnika plačevanja škodnih primerov. Podobna pogodba je bila konec leta 1996 sklenjena tudi glede posebnih varnostnih rezerv za zavarovanje pred tečajnimi riziki.
- Realiziran je bil zakon o uporabi sredstev pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, na osnovi katerega je bilo lani namenjenih 1.255.024.387 SIT za varnostne rezerve za zavarovanje pred nekomercialnimi riziki, srednjeročnimi komercialnimi in drugimi nemarketabilnimi riziki. O tem pa je SID poročala tudi Komisiji Državnega zbora za nadzor privatizacije in lastninskega preoblikovanja podjetij.
- Poleg sodelovanja z različnimi gospodarskimi ministrstvi in uradi je SID tesneje sodelovala še z Ministrstvom za zunanje zadeve in diplomatsko-konzularnimi predstavništvi, zlasti v tistih državah, kjer je izpostavljenost SID večja. V redno izmenjavo informacij o posameznih trgih so bile poleg pristojnih državnih organov vključene tudi druge institucije, SID pa je Ministrstvu za gospodarstvo ter drugim ministrstvom redno pošiljala informacije o svojem poslovanju in poslovni politiki, kakor tudi predloge za razvoj mednarodnega gospodarskega sodelovanja (na primer Pakt stabilnosti za JV Evropo, sodelovanje z OECD in udeležba Slovenije v Konsenzu OECD ter Skupini o izvoznih kreditih in kreditnih garancijah Komisije OECD za trgovino, idr.), za obiske državnih delegacij ter glede zunanjetrgovinske in druge regulative, ki zadeva pospeševanje izvoza. Ob tem je pri financiranju izhodnih investicij in pri financiranju marketinških in podobnih dejavnosti slovenskih podjetij na tujih trgih SID uspešno sodelovala tudi z Uradom za gospodarsko promocijo in tuje investicije.

Intenzivno je bilo tudi lani sodelovanje z Gospodarsko zbornico Slovenije, kjer je SID zlasti sodelovala pri njenih aktivnostih do izvoznikov ter jim redno predstavljala možnosti podpore SID pri nastopanju naših podjetij na tujih trgih. Ob tem je predstavnica zbornice tudi članica Komisije za pospeševanje izvoza, s čimer je zagotovljeno tudi neposredno zastopanje interesov gospodarstva pri izvajanju državne politike zavarovanja in financiranja izvoza preko SID in omenjene komisije.

- SID je kot članica delovala tudi v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja in Združenja bank Slovenije, ob tem pa je sodelovala tudi z Obrtno zbornico Slovenije, poslovnimi bankami in drugimi zavarovalnicami.

Mednarodno sodelovanje

SID je bila lani, po dveletnem statusu opazovalke, na 57. redni letni skupščini v Amsterdamu, Nizozemska (18.10.2000) sprejeta v Mednarodno zvezo zavarovateljev kreditov in investicij (Bernska unija).

Bernska unija si prizadeva za uveljavitev načel zdravega zavarovalniškega poslovanja in discipline pri dogovorjenih pravilih zavarovanja izvoznih kreditov ter investicij. S tem ciljem IKA v okviru Bernske unije med drugim redno izmenjujejo informacije o svojem poslovanju in politiki zavarovanja, o posameznih trgih, svojih izkušnjah pri poslovanju z dolžniki oziroma garantami, zavarovalno-tehničnih vprašanjih in med seboj sodelujejo tudi na drugih področjih.

Sprejetje SID v ta ekskluziven in ugleden klub zavarovateljev je priznanje za dosedANJI uspešen razvoj SID in kvaliteto njenih storitev; SID pa se je s svojimi aktivnostmi tudi že uspela polno vključiti v njene dejavnosti in pri tem tesno sodeluje z njenimi članicami in sekretariatom, saj želi tvorno sodelovati pri delu Bernske unije in izpolnjevati svoje obveznosti, ki izhajajo iz članstva in pravil Bernske unije.

Ob članstvu v Bernski uniji pa SID še naprej sodeluje tudi na rednih sestankih Generalnega sekretarja Bernske unije z novonastalimi IKA iz Srednje in Vzhodne Evrope, s temi agencijami pa precej sodeluje tudi na bilateralni ravni. Med temi agencijami, z nekaterimi od njih ima SID tudi sklenjene sporazume o sodelovanju (glej tabelo v nadaljevanju), je SID tesneje sodelovala predvsem s slovaško ter hrvaško agencijo (EXIM-SK in HBOR). Poleg sodelovanja z IBF BiH pri zavarovanju slovenskega izvoza v to državo, je SID sodelovala tudi z bosansko IGA, ki ji je po svojih močeh pomagala pri uvajanju storitev zavarovanja pred komercialnimi riziki kratkoročnih izvoznih kreditov, zlasti z izobraževanjem na področju prodaje in marketinga. Poleg tesnega sodelovanja z makedonsko agencijo (MBPR) na podlagi sklenjenega okvirnega sporazuma o sodelovanju, je SID lani z MBPR sklenila tudi poseben sporazum o sodelovanju in izmenjavi izkušenj na področju zavarovanja kratkoročnih izvoznih kreditov pred komercialnimi riziki.

Z drugimi IKA, zlasti s članicami Bernske unije, je imela SID pogoste bilateralne stike, izmenjevala je informacije, z njimi pa je tudi poslovno sodelovala. Sodelovanje je bilo najbolj intenzivno z nemškim Hermesom, s katerim ima SID sklenjen sozavarovalni in pozavarovalni sporazum ter dogovor o *frontingu* garancij, podobne sporazume o zavarovanju in financiranju ter sodelovanje pa ima SID tudi z avstrijsko ÖKB, britanskim ECGD, nizozemsko NCM, US-EXIM, švedsko EKN, idr. Lani pa je sklenila sporazuma o sodelovanju tudi z izraelsko in turško agencijo (IFTRIC, Turk EXIM). Omenjeni sporazumi omogočajo sodelovanje med zavarovatelji oziroma izvozno-kreditnimi agencijami (*one-stop shop arrangements*), pospešujejo izmenjavo informacij ter tudi odpirajo možnosti za učinkovit skupen nastop slovenskih in tujih podjetij ter bank na tretjih trgih, ki se lahko tudi financirajo iz večjih virov in ki jih s svojimi instrumenti lahko tako skupaj podpirajo IKA iz različnih držav.

Poleg obligatnega kvotnega (proporcionalnega) pozavarovanja (*Quota Share Treaty*) svojega portfelja kratkoročnih komercialnih (marketabilnih) rizikov, ki jih SID zavaruje za lasten račun in jih ima pozavarovane na zasebnem trgu, pri velikih in prvovrstnih pozavarovateljih, ima SID z drugimi IKA sklenjene tudi številne druge sporazume. Okvirni sporazumi o sodelovanju, sporazumi o skupnem in vzporednem zavarovanju, fakultativnem pozavarovanju, *frontingu* garancij ter o sofinanciranju projektov, lahko slovenskemu gospodarstvu zagotovijo možnosti za uspešen nastop s tujimi podjetji na tretjih trgih, saj se tako SID s svojimi instrumenti lahko učinkovito poveže z drugimi finančnimi institucijami, ki tem podjetjem tudi zagotavljajo vire za financiranje različnih projektov in jim nudijo za te posle tudi kritje pred komercialnimi in nekomercialnimi riziki.

Tabela 7:
Seznam sporazumov
sklenjenih med
SID, d.d., Ljubljana
in tujimi izvozno - kreditnimi
ter drugimi mednarodnimi
finančnimi organizacijami

Država	IKA / MFI	Vrsta sporazuma	Podpisan
	EBRD	okvirni sporazum o sodelovanju	8.5.1996
Belgija	OND	sporazum o skupnem zavarovanju sporazum o vzporednem zavarovanju	Ljubljana, 20.12.1996
Združeno kraljestvo	ECGD	sporazum o sodelovanju	London, 26.2.1998
Avstrija	ÖKB	sporazum o sodelovanju sporazum o skupnem zavarovanju okvirni pozavarovalni sporazum	Dunaj, 10.6.1998
Rusija	Ros-EXIM EXIMGARANT	sporazum o sodelovanju memorandum o razumevanju	Ljubljana, 8.7.1998 Ljubljana, 23.7.1998
ZRN	Hermes	sporazum o skupnem zavarovanju dogovor o <i>frontingu</i> garancij	Hamburg, 10.9.1998
BiH	IBF	dogovor o medsebojnem sodelovanju	Ljubljana, 26.1.1999
Švedska	EKN	sporazum o skupnem zavarovanju	Ljubljana/Stockholm, 23.4.1999
ZDA	US-EXIM	memorandum o razumevanju	Ljubljana, 21.6.1999
Nizozemska	NCM	sporazum o pozavarovanju	Ljubljana, 22.6.1999
Hrvaška	HBOR	sporazum o sodelovanju	Ljubljana, 14.7.1999
Makedonija	MBPR	sporazum o sodelovanju sporazum na področju zavarovanja kratkoročnih komercialnih rizikov	Skopje, 20.7.1999 Skopje, 1.2.2001
Republika Koreja	KEIC	sporazum o sodelovanju	Istanbul, 13.10.1999
Bolgarija	BAEZ	sporazum o sodelovanju	Ljubljana, 28.10.1999
Izrael	IFTRIC	sporazum o sodelovanju	Tel Aviv, 7.3.2000
Turčija	Turk-EXIM	sporazum o sodelovanju	Amsterdam, 20.10.2000
Italija	SACE	sporazum o pozavarovanju	Madrid, 28.3.2001

V pripravi je tudi sklenitev sporazumov o sodelovanju s slovaško in egiptovsko agencijo (EXIMBANKA-SR in ECGE).

Na 15. redni letni generalni skupščini, ki je bila od 24. do 27.5.1998 v Vancouvru (Kanada), je SID postala tudi opazovalka v Pan American Surety Association (PASA) in se je na področju izdajanja garancij tudi že vključila v njeno delo in navezala nekatere stike s finančnimi institucijami, ki so članice te mednarodne nevladne organizacije.

SID je sodelovala tudi z drugimi mednarodnimi vladnimi organizacijami (na primer OECD ter UNCTAD) in mednarodnimi finančnimi institucijami. Z EBRD, s katero ima SID podpisan sporazum o sodelovanju in ki je SID v preteklosti že nudila tehnično pomoč, je tako na primer izmenjevala informacije, zlasti o možnostih pri projektih v državah prejemnicah pomoči EBRD. Ob tem je SID izmenjevala izkušnje glede zavarovanja investicij z MIGA ter se z njo dogovarjala tudi o možnostih in sklenitvi sozavarovalnih oziroma pozavarovalnih aranžmanov, o pozavarovanju investicij pa se SID dogovarja tudi z nekaterimi zasebnimi pozavarovatelji.

Predstavniki SID so aktivno sodelovali tudi na večih mednarodnih konferencah, seminarjih in delavnicah, zlasti o mednarodni trgovini in financiranju ter zavarovanju izvoznih kreditov in investicij.

Bonitetne in druge informacije

Za zavarovanje izvoznih kreditov in investicij v tujini ter za izdajanje garancij in financiranje, in pa glede na to, da so s strani SID podprti posli že po definiciji rizični, so ustrezne baze podatkov in ocene rizičnosti trgov ter ocene bonitet kupcev, dolžnikov in garantov, nujne za uspešno opravljanje dejavnosti izvozno-kreditnih agencij.

SID je zato tudi v letu 2000 nadaljevala z razvojem lastne bonitetne službe, ki pri svojem delu uporablja lasten izgrajen informacijski sistem (IS) in vzpostavljene ter ažurirane interne baze podatkov ter podatke in analize domačih in tujih zunanjih institucij, ob tem pa tudi informacije o tujih trgih, plačanih oziroma najavljenih škodah, kupcih in garantih, ki si jih med seboj izmenjujejo tudi članice Bernske unije.

Pri ocenjevanju rizičnosti tujih trgov SID tesno sodeluje s Centrom za mednarodno sodelovanje in razvoj, ki za SID pripravlja osnovne *country-risk* ocene za določene trge. Bonitetna služba ob tem za potrebe poslovanja SID pripravlja bonitetna poročila in informacije o domačih in tujih podjetjih ter bankah. Skladno s sprejeto metodologijo je bonitetna služba tudi lani tekoče ažurirala sezname sprejemljivih bank in njihove interne limite v določenih državah, ter za potrebe izdajanja garancij in nekaterih zavarovanj izdelovala analize podjetij s predlogom bonitetne razvrstitve in limiti. Z razvojem svoje bonitetne službe je SID omenjene informacije začela dobavljati tudi drugim domačim in tujim finančnim institucijam; te so se zanimale predvsem za podatke o posameznih trgih, podjetjih in bankah v Sloveniji ter v tistih državah JV, S in V Evrope, kjer ima slovensko gospodarstvo bogatejše izkušnje, SID pa tudi specifične podatke in večje izkušnje pri zavarovanju.

Poleg ocen deželnih rizikov in informacij o posameznih trgih lahko torej komitenti in drugi zunanji uporabniki pri bonitetni službi SID naročijo:

- bonitetne informacije o slovenskih podjetjih,
- bonitetne informacije o slovenskih bankah,
- bonitetne informacije o bankah v tujih državah, zlasti JV, S in V Evrope,
- bonitetne informacije o podjetjih, zlasti iz držav JV, S in V Evrope.

Storitve bonitetne službe SID bodo temelj tudi za v leto 2001 načrtovan prehod na elektronsko poslovanje družbe, ko bodo bonitetne informacije registriranim uporabnikom dostopne tudi on-line preko SID-NET.

Z *on-line* ponudbo storitev SID preko SID-NET je bonitetna služba SID razvila sistem baz bonitet domačih podjetij in podjetij iz držav, ki predstavljajo za slovensko gospodarstvo pomembnejše izvozne trge. Projekt je zahteval vzpostavitev optimalne baze podatkov in povezav, ki so dodatno podprte z analitičnim delom bonitetne službe SID. Preko SID-NET bo tako uporabnikom omogočen hiter in varen dostop do kvalitetnih in ažuriranih baz podatkov, kar bo z uporabo ustreznih programov omogočalo učinkovitejše poslovanje, hitrejše sprejemanje poslovnih odločitev podjetij, odločitev zavarovatelja o prevzemu rizikov v zavarovanje in določanje pogojev zavarovalnega kritja (*underwriting*) ter tudi spremljanje (*monitoring*) rizikov.

Informacijski sistem

Informacijski sistem in ustrezne baze podatkov ter vzpostavljene povezave z drugimi institucijami predstavljajo nujno orodje za učinkovito izvajanje poslovnih aktivnosti družbe, kontrolo poslovanja ter planiranje. Nadaljevali smo z razvojem integralnega informacijskega sistema, ki smo ga v SID sistematično začeli graditi leta 1996.

Glavne smernice razvoja informacijskega sistema so potekale na področju uvajanja elektronskega povezovanja s poslovnimi partnerji, na področju osamosvojitve sistema in vgrajevanju kontrolnih mehanizmov v celotno poslovanje družbe.

Na tehnični ravni smo nadaljevali z nakupom kvalitetne profesionalne opreme in v skladu z novim zaposlovanjem sproti dokupovali opremo. Vsi zaposleni imajo vsak svoj računalnik, na katerem je instalirana enotna mrežna in programska oprema.

Velik poudarek je bil dan tudi izobraževanju kadrov, saj so uspešno izobraženi kadri najboljša garancija za optimalno pridobivanje podatkov in informacij iz informacijskega sistema.

Število zaposlenih v SID se je v letu 2000 skladno z načrtovanim zaposlovanjem povečalo s 47 na 50. Od zaposlenih jih ima 62 odstotkov visokošolsko izobrazbo, 64 odstotkov zaposlenih pa je starih manj kot 40 let.

Hitra rast obsega poslovanja in razvoj obstoječih ter uvajanje novih storitev so bile podprte z ustrežno kadrovske politiko, ki je temeljila na pridobivanju novih kadrov s primernim strokovnim znanjem in na dodatnem usposabljanju ter izobraževanju zaposlenih. Rast obsega poslovanja SID in izpolnjevanja pričakovanj strank glede usposobljenosti zaposlenih, da jim nudijo ustrezno svetovanje in kvalitetne storitve, ki jim pomagajo pri njihovem poslovanju na zahtevnih trgih, zahtevata od SID, da upravljanju s človeškimi viri daje visoko prioriteto.

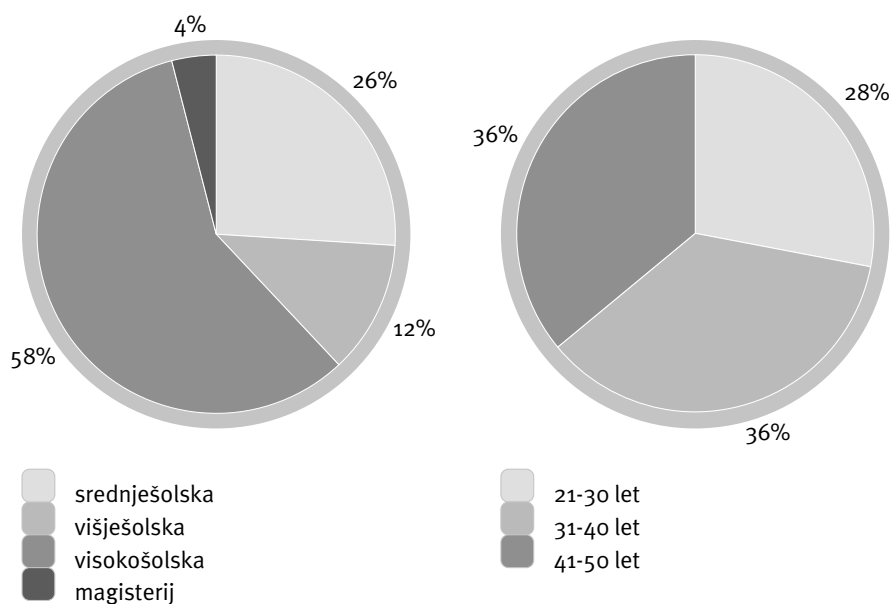
SID je tudi v letu 2000 nadaljevala z aktivnostmi, ki prispevajo k pridobivanju in prenosu potrebnih znanj in usposobljenosti zaposlenih, izboljšanju organizacijske učinkovitosti in večji vključitvi zaposlenih v načrtovanje poslovanja in odločanje. Glede na potrebna znanja s področja financiranja in zavarovanja gospodarskih poslov, je SID, tako kot tudi vsa leta prej, posebno pozornost posvečala pridobivanju in prenosu teh znanj, ki so potrebna zlasti na posameznih strokovnih področjih (zavarovanje, financiranje, finančne analize, zakladništvo, pravna služba, informatika in računovodstvo), in to v različnih oblikah internega izobraževanja ter udeležbe na predavanjih, delavnicah, kongresih, podiplomskem študiju in podobnem, v tujini in doma. Hkrati pa so se zaposleni udeleževali tudi raznih oblik izobraževanja, kjer so pridobivali potrebna splošna znanja (tuji jeziki, poslovne in prodajne komunikacije) in nadgrajevali svoja tehnična znanja in sposobnosti (računalništvo, *management*, načrtovanje ciljev, upravljanje s časom, ipd.).

Slika 7

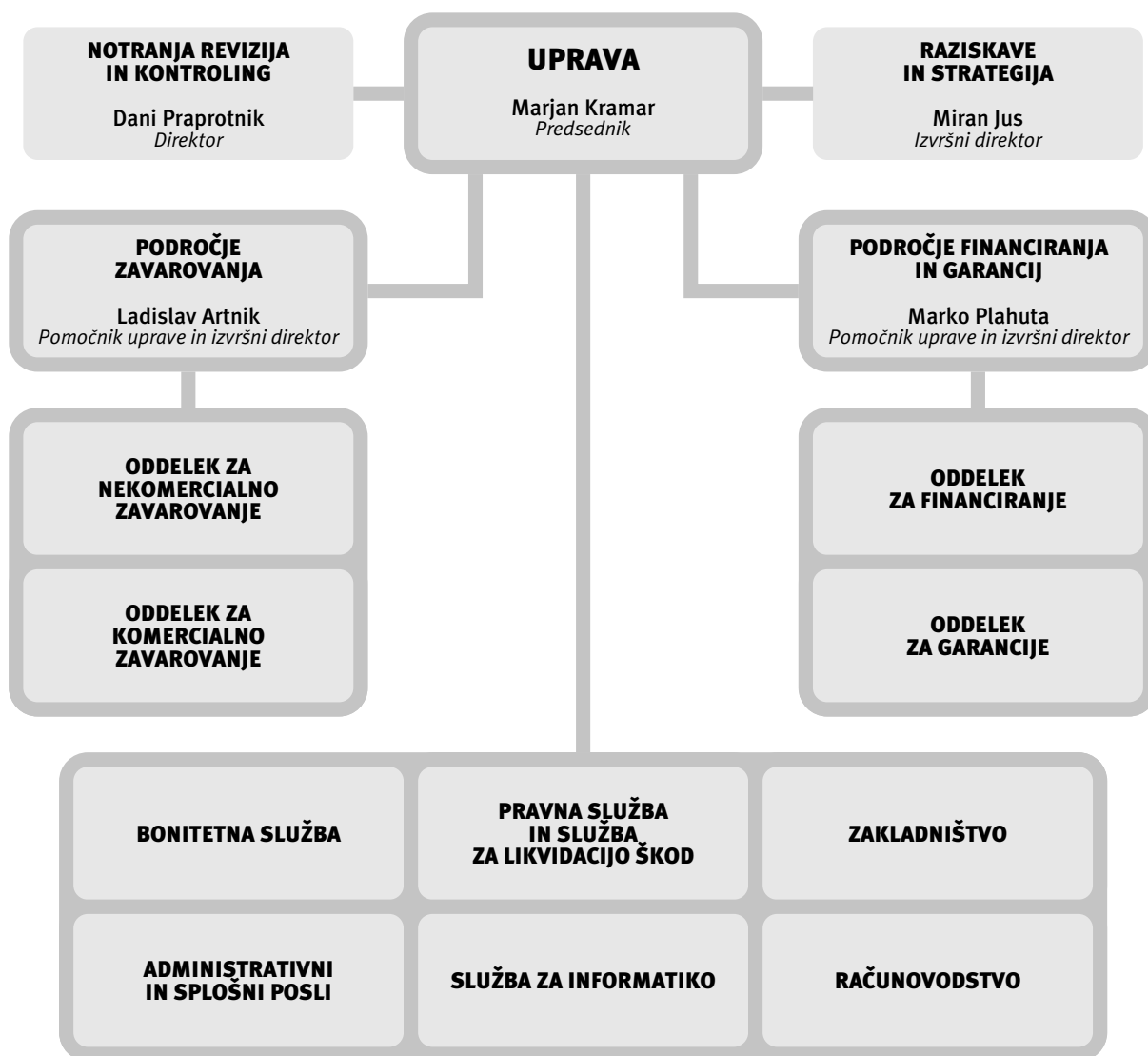
Levo:
SID - struktura zaposlenih
(izobrazba) - 31.12.2000

Slika 8

Desno:
SID - struktura zaposlenih
(starost) - 31.12.2000

Organizacijska shema SID

Skupščina družbe

mag. Simon Oblak - predsednik
pomočnik generalnega direktorja LEK d.d., Ljubljana

Ludvik Hribar - namestnik predsednika
generalni direktor RUDIS, d.d.

Uprava

Marjan Kramar - predsednik

Nadzorni svet družbe

1. mag. Vojka Ravbar - predsednica
2. mag. Branko Šušterič - namestnik predsednice
3. Milojka Kolar
4. Janez Lotrič
5. dr. Mojmir Mrak
6. dr. Boris Šuštar
7. Janez Vuk

Komisija za pospeševanje izvoza

1. Renata Vitez, predsednica komisije
državna sekretarka, Ministrstva za gospodarstvo
2. dr. Mojmir Mrak
izredni profesor, Ekonomska fakulteta, Ljubljana
3. Stanka Zadavec
državna podsekretarka, Ministrstvo za finance
4. Alfred Killer
državni podsekretar, Ministrstvo za zunanje zadeve
5. mag. Janez Košak
namestnik guvernerja, Banka Slovenije
6. Marta Kos
podpredsednica, Gospodarska zbornica Slovenije

Računovodski izkazi s pojasnili

Uvod

Poslovanje SID, d.d., Ljubljana za leto 2000, opisano v poslovnem delu letnega poročila, se odraža v bilanci stanja, izkazu uspeha ter izkazu finančnih tokov za isto obdobje.

Pri oblikovanju bilančnih postavk so bili ob upoštevanju mednarodnih računovodskih standardov uporabljeni slovenski računovodski standardi.

V okviru komentarja k računovodskim izkazom je treba posebej omeniti poslovanje družbe za tisti del poslov, ki se opravljajo za račun Republike Slovenije. Državno jamstvo za posle zavarovanja pred nekomercialnimi in srednjeročnimi komercialnimi riziki namreč narekuje posebnosti pri sestavljanju izkazov saj mora biti finančni učinek omenjenih poslov za preostali del družbe nevtralen.

V nadaljevanju so predstavljeni računovodski izkazi družbe (bilanca stanja, izkaz uspeha ter izkaz finančnih tokov) za poslovno leto 2000 ter komentarji k pomembnejšim bilančnim postavkam.

**1. Bilanca stanja
na dan
31. decembra 2000**
(v tisočih tolarjev)

Sredstva

	2000	1999
Denarna sredstva	8.495	2.247
Posojila bankam	39.223.933	31.143.549
Posojila strankam, ki niso banke	420.009	25.126
Investicijski vrednostni papirji	-	209.267
Tržni vrednostni papirji	63.499	49.133
Neopredmetena dolgoročna sredstva	-	105
Opredmetena osnovna sredstva	644.745	613.697
Druga sredstva	813.895	356.607
Kratkoročno nezaračunani prihodki	83.284	99.995
Skupaj sredstva	41.257.860	32.499.726
Izvenbilančna evidenca	4.554.495	3.565.203

Obveznosti in kapital

Obveznosti	2000	1999
Obveznosti do bank in hranilnic	6.158.960	3.240.000
Obveznosti do strank, ki niso banke	916.643	103.339
Dolgoročna obveznost za prejeta sredstva		
varnostne rezerve	13.742.095	11.084.733
Druge obveznosti	291.808	364.567
Kratkoročno odloženi prihodki	11.488	10.368
Dolgoročne rezervacije za obveznosti in stroške	2.061.379	1.696.616
Zavarovalnotehnične rezervacije	1.407.274	830.423
	24.589.647	17.330.046
Kapital	2000	1999
Osnovni kapital	9.323.540	9.323.540
Vplačani presežek kapitala	918.825	918.825
Rezerve	1.031.291	906.476
Revalorizacijski popravek kapitala	5.246.125	3.896.024
Čisti dobiček poslovnega leta	148.432	124.815
	16.668.213	15.169.680
Skupaj kapital in obveznosti	41.257.860	32.499.726
Izvenbilančna evidenca	4.554.495	3.565.203

Komentar k pomembnejšim bilančnim postavkam

Posojila bankam

Analiza po zapadlosti:

Posojila:	2000	1999
• kratkoročna	33.900.708	26.973.539
• dolgoročna	5.305.508	4.322.926
Popravek vrednosti	(129.283)	(212.916)
	39.076.933	31.083.549

Namenski depoziti:	2000	1999
• kratkoročni	147.000	60.000
	147.000	60.000

Skupaj **39.223.933** **31.143.549**

Posojila in namenski depoziti so bili dani slovenskim bankam za refinanciranje izvoznih kreditov, odobrenih podjetjem za namene in po prioritetnih razredih, opredeljenih v poslovni politiki SID za posamezno poslovno leto.

Stopnja refinanciranja domačim bankam, ki so odobrile izvozni kredit, praviloma znaša 50%, izjemoma do 90% za izvozne kredite iz I. prioritete in do 70% za izvozne kredite iz II. prioritete. Do 90% se lahko refinancira tudi kredit, ki ga je domača banka odobrila tuji za financiranje uvoza slovenskega blaga.

Med kratkoročna posojila bankam je bil prenesen znesek 2.086.599 tisoč SIT dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2000 (1999: 1.513.320 tisoč SIT dolgoročnih posojil).

Popravki vrednosti se nanašajo na kratkoročna posojila dana Komerčni banki Triglav d.d., Ljubljana v stečajju. Popravek vrednosti je oblikovan v višini 100 % vrednosti terjatve.

**Obveznosti
do strank,
ki niso banke**
(v tisočih tolarjev)

Dolgoročna obveznost za prejeta sredstva varnostne rezerve

a) Dolgoročna obveznost do Ministrstva za gospodarstvo za prejeta sredstva varnostne rezerve se nanašajo na:

	2000	1999
Varnostne rezerve	12.828.704	10.247.156
Posebne varnostne rezerve	913.391	837.577
Skupaj	13.742.095	11.084.733

Dolgoročne obveznosti SID do Republike Slovenije vsebinsko opredeljujejeta pogodbi sklenjeni med SID in RS, Ministrstvo za gospodarstvo, in sicer:

- varnostne rezerve - pogodba o uporabi in vračanju sredstev varnostnih rezerv z dne 27.08.1996 in
- posebne varnostne rezerve - pogodba o uporabi, oblikovanju in vračanju sredstev posebnih varnostnih rezerv z dne 18.12.1997.

Varnostne rezerve so namenjene pokrivanju odškodnin iz naslova zavarovanj pred nekomercialnimi in srednjeročnimi komercialnimi riziki, ki jih opravlja SID za račun države. Začetna sredstva je zagotovila družbi Republika Slovenija.

Posebne varnostne rezerve so namenjene pokrivanju tveganj iz naslova sklenjenih zavarovanj pred tečajnimi tveganji za račun države.

Varnostne rezerve imajo značaj dolgoročne obveznosti SID do Republike Slovenije. Rok vračila sredstev, povečanih za obresti v višini temeljne obrestne mere, je 10 let z možnostjo podaljšanja. Obveznost za varnostno rezervo povečujejo poleg obresti v višini TOM, tudi nakazila Ministrstva za gospodarstvo v varnostno rezervo in presežek premij nad stroški, zmanjšujejo pa jo izplačane škode, ki se nanašajo na te vrste zavarovanj.

Presežek premij nad stroški, ki predstavlja postavko povečanja obveznosti iz naslova varnostnih rezerv do države, je rezultat razlike med prihodki in odhodki poslov, ki jih SID vodi za račun države in se obračunava mesečno. Prihodke predstavljajo predvsem prejete premije iz tega naslova in pogodbene obresti v višini 1%, obračunane na revalorizirano vrednost obveznosti. Odhodki poslovanja zajemajo direktne stroške povezane z zavarovanji za račun države in posredne stroške, kot to določa pogodba z Ministrstvom za gospodarstvo. Posredni stroški se v skladu z aneksom št. 2 k pogodbi (8.10.1997) delijo po ključu. Ključ se izračunava na osnovi deleža zaposlenih, ki direktno in indirektno opravljajo dela za to področje glede na vse zaposlene v SID. Ključ se spreminja dvakrat letno, o spremembi pa SID obvesti Ministrstvo za gospodarstvo. Presežek premij nad stroški znižuje prihodke od prejetih premij SID.

b) Gibanje obveznosti do države za sredstva varnostne rezerve v letu je bilo naslednje:

	2000	1999
Stanje 1. januarja	11.084.733	8.756.531
Plačane škode	(100.056)	(403.863)
Prejeti regres	61.397	-
Nakazila Ministrstva za gospodarstvo za varnostne rezerve	1.255.025	1.924.634
Obračunane obresti v višini Tom	1.066.799	596.913
Presežek premij nad stroški	374.197	210.518
Skupaj	13.742.095	11.084.733

c) Presežek premij nad stroški, ki predstavlja postavko povečanja obveznosti iz naslova varnostnih rezerv do države, je rezultat razlike med prihodki in odhodki poslov, ki jih SID vodi za račun države:

Prihodki	2000	1999
Prejete premije za zavarovanje vlaganj	20.758	5.872
Prejete premije za krat. komerc. zav. izven OECD	2.673	459
Prejete premije za srednjeročne nekomerc. rizike	11.176	38.529
Prejete premije za srednjeročne komercialne rizike	121.557	104.640
Prejete premije za politične rizike	337.531	132.256
Prihodki iz naslova obdelovalne provizije	4.173	10.246
Prihodki od obresti naložb varnostne rezerve	123.457	97.780
Prihodki iz naslova revalorizacijskega izida	4.953	2.873
Stroški s škodami	(1.540)	-
Drugi prihodki	14	4
	624.752	392.659
Odhodki	2000	1999
Stroški poslovanja:		
• Stroški dela	(113.853)	(97.344)
• Drugi stroški dela	(18.184)	(15.021)
• Stroški materiala	(31.077)	(7.193)
• Stroški storitev	(67.157)	(45.621)
• Amortizacija	(20.278)	(16.952)
Drugi odhodki	(6)	(10)
	(250.555)	(182.141)
Presežek premij nad stroški	374.197	210.518

Sredstva varnostnih rezerv investira SID v skladu s svojo poslovno politiko v kratkoročne finančne naložbe (refinancirana posojila). Prihodki iz naslova naložb povečujejo, preko presežka premij nad stroški, obveznost za varnostno rezervo.

Dolgoročne rezervacije za obveznosti in stroške

(v tisočih tolarjev)

	2000	1999
Posebne rezervacije za potencialne obveznosti	1.654.340	1.487.162
Posebne rezervacije za terjatve razvrščene v skupino A	407.039	209.454
Skupaj	2.061.379	1.696.616

a) Dolgoročne rezervacije za potencialne obveznosti se nanašajo na posebne rezervacije za pokrivanje potencialnih izgub iz naslova izdanih garancij.

Gibanje teh dolgoročnih rezervacij v letu 2000 je bilo naslednje:

Pojasnilo	2000	1999
Stanje 1. januarja	1.487.162	1.324.368
Oblikovane rezervacije	1.389.731	1.423.000
Ukinjene rezervacije	(1.222.553)	(1.260.206)
Stanje 31. decembra	1.654.340	1.487.162

b) Posebne rezervacije za terjatve razvrščene v skupino A se po sklepu Banke Slovenije oblikujejo v višini 1 % od vseh terjatev skupine A, razen za terjatve do Republike Slovenije in Banke Slovenije. V breme prihodkov je bilo v letu 2000 oblikovanih dodatno 197.585 tisoč SIT rezervacij zaradi povečanja terjatev razvrščenih v skupino A.

Zavarovalnotehnične rezervacije

(v tisočih tolarjev)

Zavarovalnotehnične rezervacije, katerih višino je potrdil pooblaščen aktuar, so oblikovane za pokrivanje tveganj iz naslova kreditnih zavarovanj in obsegajo:

	2000	1999
Čiste prenosne premije	13.409	3.563
Čiste škodne rezervacije	1.382.943	818.901
Čiste rezervacije za bonuse in popuste	10.922	7.959
Skupaj zavarovalni posli	1.407.274	830.423
Skupaj	1.407.274	830.423

SID ima za leto 2000 (enako v letu 1999) sklenjene pogodbe o kvotnem pozavarovanju in v skladu s tem izkazane deleže pozavarovateljev.

Potencialne obveznosti

(v tisočih tolarjev)

Potencialne obveznosti se nanašajo na izdane storitvene garancije v tuji valuti:

	2000	1999
Kratkoročne garancije	1.814.750	593.645
Dolgoročne garancije	2.739.745	2.971.558
Skupaj	4.554.495	3.565.203

SID ima na dan 31.12.2000 za zavarovanje pred kreditnim in deželnim tveganjem iz izdanih garancij oblikovane dolgoročne rezervacije v višini 1.654.340 tisoč SIT (1999: 1.487.162 tisoč SIT).

**2. Izkaz uspeha
za leto končano
31. decembra 2000**
(v tisočih tolarjev)

	2000	1999
Prihodki od obresti	1.040.102	815.181
Odhodki za obresti	(228.883)	(189.802)
Čiste obresti	811.219	625.379
Prejete provizije	156.429	137.335
Dane provizije	(49.852)	(24.338)
Čiste provizije	106.577	112.997
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	481.531	306.090
Revalorizacijski izid in drugi prihodki iz poslovanja	628.859	187.164
Splošni upravni stroški	(602.827)	(426.292)
Amortizacija	(59.392)	(50.847)
Drugi odhodki poslovanja	(94.583)	(33.239)
Odpis terjatev in popravki vrednosti dvomljivih in spornih terjatev	(229.196)	(308)
Prihodki iz odpisanih terjatev	31	10.012
Odhodki za oblikovanje dolgoročnih rezervacij	(2.164.167)	(1.886.704)
Prihodki iz ukinjenih rezervacij in popravkov	1.309.804	1.311.717
Dobiček iz rednega poslovanja	187.856	155.969
Izredni dobiček (izguba)	667	5.207
Skupaj dobiček pred obdavčitvijo	188.523	161.176
Davek od dobička	(40.091)	(36.361)
Čisti dobiček	148.432	124.815

**Čisti prihodki
od obresti**
(v tisočih tolarjev)

	2000		1999	
	Prihodki	Odhodki	Prihodki	Odhodki
Obresti od vrednostnih papirjev	19.000	-	22.901	-
Obresti od depozitov in kratkoročnih posojil	707.347	(214.603)	506.518	(186.171)
Obresti od dolgoročnih posojil	312.646	(14.194)	285.373	(3.182)
Druge obresti	1.109	(86)	389	(449)
	1.040.102	(228.883)	815.181	(189.802)
Skupaj	811.219		625.379	

3. Izkaz finančnih tokov za leto končano 31. decembra 2000
(v tisočih tolarjev)

Pritoki sredstev

	2000	1999
Začetno stanje denarnih sredstev	2.447	425

Pritoki kapitalskih sredstev (pobotana povečanja)

Rezerve	124.815	139.108
Dolgoročne rezervacije	213.764	271.595
Zavarovalnotehnične rezervacije	502.943	210.461
Revalorizacijski popravek kapitala	-	11.683
Čisti dobiček leta	23.617	(14.293)
Skupaj pritoki kapitalskih sredstev	865.139	618.554

Pritoki drugih sredstev (pobotana povečanja)

Obveznosti do bank	2.630.600	(300.578)
Obveznosti do strank, ki niso banke	804.107	35.309
Dolgoročna obveznost za prejeta sredstva varnostne rezerve	1.670.821	1.636.436
Druge obveznosti	(105.206)	(101.594)
Kratkoročno odloženi prihodki	197	3.682
Skupaj pritoki drugih sredstev	5.000.519	1.273.255

Skupaj pritoki sredstev	5.868.105	1.892.234
--------------------------------	------------------	------------------

Odtoki - uporaba sredstev

	2000	1999
--	------	------

Uporaba kapitalskih sredstev (pobotana povečanja)

Neopredmetena dolgoročna sredstva	(114)	(199)
Opredmetena osnovna sredstva	(23.571)	(37.294)
Skupaj uporaba kapitalskih sredstev	(23.685)	(37.493)

Uporaba drugih sredstev (pobotana povečanja)

Posojila bankam	5.308.608	1.767.653
Posojila strankam, ki niso banke	392.647	17.613
Investicijski vrednostni papirji	(227.892)	(7.225)
Tržni vrednostni papirji	9.993	28.791
Druge sredstva	425.550	26.168
Kratkoročno odloženi prihodki	(25.611)	94.480
Skupaj uporaba drugih sredstev	5.883.295	1.927.480

Končno stanje denarnih sredstev	8.495	2.247
--	--------------	--------------

Poročilo pooblaščenega revizorja

Delničarjem
Slovenske izvozne
družbe, d.d.,
Ljubljana

Revidirali smo bilanco stanja družbe SLOVENSKA IZVOZNA DRUŽBA, d.d., Ljubljana z dne 31. decembra 2000 ter z njo povezana izkaz uspeha in izkaz gibanja finančnih tokov za poslovno leto, ki se je končalo na isti dan. Za našete računovodske izkaze je odgovorno poslovodstvo družbe. Naša odgovornost je, da izrazimo mnenje o njih.

Revidirali smo v skladu s temeljnimi revizijskimi načeli in mednarodnimi revizijskimi standardi. Po teh načelih in standardih smo bili dolžni načrtovati in izvesti revidiranje tako, da bi si pridobili razumno zagotovilo, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembnejših napačnih prikazov. V okviru revizije smo preiskali dokaze, ki podpirajo zneske in razkritja v računovodskih izkazih. Ocenili smo tudi skladnost računovodskih usmeritev z računovodskimi standardi in pomembnejše metode izkazovanja vrednosti v računovodskih izkazih, ki jih je uporabilo poslovodstvo, ter ovrednotili razkritja v računovodskih izkazih. Prepričani smo, da je opravljena revizija dobra podlaga za mnenje o računovodskih izkazih.

Po našem mnenju računovodski izkazi, našeti v prvem odstavku, v vseh pomembnih pogledih podajajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja družbe SLOVENSKA IZVOZNA DRUŽBA, d.d., Ljubljana na dan 31. decembra 2000 in izidov njenega poslovanja ter gibanja finančnih tokov v letu, ki se je končalo z navedenim datumom, v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

Ljubljana, 4. marca 2001

PricewaterhouseCoopers d.d.

Tamara Jerman
Pooblaščena revizorka

Marko Rus
Direktor

Arsenal Design
AD: Jani Bavčer
D: Aleš Strajnar
Filmi: Delo-Repro
Tisk: AdoZ
Maj 2001

